

Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь
Аддзел адукацыі Астравецкага райвыканкама
Дзяржаўная ўстанова адукацыі
“Кемелішская сярэдняя школа”

**Палітыка генацыду ў адносінах да яўрэйскага насельніцтва
Астравеччыны ў гады Вялікай Айчыннай вайны**

Аўтар:

Іванцэвіч Кацярына Аляксандраўна,
вучаніца 11 класа

Кіраўнік:

Іванцэвіч Аляксандр Леанідавіч,
настаўнік гісторыі

ЗМЕСТ

УВОДЗІНЫ.....	3
АХВЯРЫ ГЕНАЦЫДУ Ё ВЁСЦЫ МІХАЛІШКІ Ё ГАДЫ ВЯЛІКАЙ АЙЧЫННАЙ ВАЙНЫ.....	5
ЛЁС ВЯЗНЯЁ КЕМЕЛІШСКАГА ГЕТА.....	8
ЗВЕСТКІ АБ ЗНІШЧЭННІ ЯЎРЭЙСКАГА НАСЕЛЬНІЦТВА ДРУГІХ НАСЕЛЕННЫХ ПУНКТАЁ АСТРАВЕЧЧЫНЫ У 1941-1942 ГГ.....	11
ЗАКЛЮЧЭННЕ.....	13
ЛІТАРАТУРА.....	14
ДАДАТКІ.....	15

УВОДЗІНЫ

Найбольшай бядой для ўсіх цывілізацый і народаў заўсёды былі войны. На жаль, яны з'яўляліся і зараз застаюцца непазбежнымі спадарожнікамі гістарычнага працэсу. Аднак іх разбуральнае ўздзеянне неаднолькавае на розныя тэрыторыі. Больш церпяць тыя мясціны, што знаходзяцца на скрыжаванні ваенна-палітычных шляхоў.

Наша родная Астравеччына шматразова становілася арэнай крывавых канфліктаў. І Першая сусветная вайна, і Польска - савецкая вайна у XX стагоддзі пакінулі свой след на Астравеччыне. Аднак асаблівае месца належыць Вялікай Айчыннай вайне савецкага народа супраць нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

Аktуальнасць даследавання вызначаецца тым, што трагедыя вайны, асабліва генацыд яўрэйскага насельніцтва, не поўнаасэнсаваны ў межах дробных дзяржаўна-адміністрацыйных адзінак. Гэта зроблена па больш буйных тэрыторыях і ў першую чаргу на агульнабеларускім узроўні.

Мэта: даследаванне лёсу яўрэйскага насельніцтва Астравеччыны у 1941-1943 гг.

Для вырашэння мэты былі пастаўлены наступныя задачы:

- сабраць інфармацыю аб пражыванні яўрэяў на Астравеччыне напярэдадні Вялікай Айчыннай вайны;

- зрабіць аналіз звестак атрыманых з Цэнтральнай базы даных імёнаў ахвяр Шоа (халакоста), Нацыянальнага архіва Рэспублікі Беларусь, матэрыялаў Генеральнай пракуратуры Рэспублікі Беларусь;

- наведаць месца знаходжання яўрэйскага гета ў Кемелішках і Міхалішках, Варнянах, Астраўцы, Быстрыцы і Гервятах, сабраць і прааналізаваць этнаграфічны матэрыял;

- абапіраючыся на архіўны, картаграфічны, этнаграфічны, дакументальны і статыстычны матэрыял абагульніць і зрабіць здабыткам грамадскасці інфармацыю аб трагедыі вязняў мясцовых гета.

Аб'ектам даследавання з'яўляецца палітыка генацыду ў адносінах да яўрэйскага насельніцтва ў час Вялікай Айчыннай вайны.

Прадмет даследавання: лёс яўрэйскага насельніцтва Астравеччыны ў 1941-1943 гадах.

У час даследавання аўтар выкарыстоўваў сабраны ім этнаграфічны матэрыял (успаміны Эстэр Кац Лівінгстон, 1931 года нараджэння, былога вязня Міхалішкага гета, Ядзінскай Леакадзія Баляславаўна, 1928 года нараджэння, жыхаркі вёскі Кемелішкі), наведваў Нацыянальны архіў Рэспублікі Беларусь, знаёміўся з перапіскай мясцовага краяведа з супрацоўнікамі Літоўскага дзяржаўнага яўрэйскага музея імя Віленскага Гаона, наведваў месца трагедыі, выкарыстоўваў матэрыялы Генеральнай пракуратуры Рэспублікі Беларусь.

У рабоце выкарыстана і манаграфічная літаратура, якая была напісана ў розныя перыяды. Звесткі па вывучаемым пытанні прадстаўлены ў энцыклапедычным даследаванні “Памяць. Беларусь. Рэспубліканская кніга”[3],

“Гісторыка – дакументальнай хроніцы Астравецкага раёна Памяць” [4], “Судьба евреев Швянчёнского, Ошмянского и Свирского уездов (1941 – 1943)” [3]. Жыццё вязняў Міхалішкага гета асвятчаецца ў аўтабіяграфічным артыкуле “Время стирает всё” [8]. Жыццё вязняў Кемелішкага гета - аўтабіяграфічнай аповесці “Мулік – Жулік [6]”. Шмат звестак атрымана з Цэнтральнай базы даных імёнаў ахвяр Шоа (халакоста) [9].

АХВЯРЫ ГЕНАЦЫДУ Ў ВЁСЦЫ МІХАЛІШКІ Ў ГАДЫ ВЯЛІКАЙ АЙЧЫННАЙ ВАЙНЫ

Вёска Міхалішкі, вядомая з 16 стагоддзя (1518), перажыла ўсе асноўныя этапы з гісторыі беларускага народа. На жаль, не мінула Міхалішкі і Вялікая Айчынная вайна 1941-1945 гг.

У Міхалішках да вайны было 17 магазінаў: крама гаспадарчых тавараў, булачная, мясная лаўка, магазін біжутэрыі, некалькі дробных крам, карчма і рэстаран, півярня, млячарня, аптэка, смалярня, працаваў млын. Працаваў фатограф. Былі свае шаўцы і краўцы. Іх гаспадарамі былі мясцовыя яўрэі. Праз мястэчка праходзілі два аўтобусныя маршруты на Вільню.

Невялікая частка яўрэйскага насельніцтва займалася сельскай гаспадаркай, сплавам лесу.

На месцы сучаснага рынку знаходзілася сінагога.

Кацы, Шмідты, Бранштэйны, Голдманы, Вайсбергі, Нахімсоны прозвішчы якія успамінаюць мясцовыя жыхары. Многія, у асноўным моладзь, пакідалі мясціны дзе нарадзіліся ў пошуках лепшага жыцця. Наглядным прыкладам тут можа быць ураджэнец Міхалішак, будучы вядомы яўрэйскі паэт Менке Кац.

Паводле ўспамінаў мясцовага краязнаўцы, “... да 1939 года ў Міхалішках жыло каля 100 сем'яў яўрэяў”. Згодна дадзеных перапісу 1897 насельніцтва Міхалішак складала 1224 чалавекі, у тым ліку 951 яўрэй [2, 79].

Дзякуючы звесткам атрыманым з Цэнтральнай базы даных імёнаў ахвяр Шоа на пачатку вайны у Міхалішках пражывала 948 яўрэяў [9].

Нямецкім войскам удалося ўварвацца на тэрыторыю Астравецкага раёна 24 чэрвеня 1941г., вораг захапіў Міхалішкі, Варняны, Кемелішкі, Гудагай і іншыя населеныя пункты раёна. Пачалася акупацыя.

Асноўныя палажэнні нямецкага акупацыйнага рэжыму былі выкладзены ў плане “Барбароса”, генеральным плане “Ост” - праграме каланізацыі тэрыторыі, германізацыі, высялення і знішчэння народаў Усходняй Еўропы. Фашысты фактычна ліквідавалі дзяржаўнасць Беларусі і расчлانیлі яе тэрыторыю. Паўночна-заходнія раёны Вілейскай вобласці ўключылі ў генеральную акругу “Літва” [1, 88]. Туды ўвайшлі былыя Ашмянскі, Свірскі, Браслаўскі і Астравецкі раёны. Там апынуліся і Міхалішкі ў складзе Віленскай сельскай акругі (Kreisgebiet Wilna-Land) [4, 212]. (Дадатак 1)

У верасні 1941 г. у Міхалішках нямецка-фашысцкімі захопнікамі і іх пасобнікамі было створана гета, у якім утрымліваліся грамадзяне яўрэйскай нацыянальнасці – жыхары Міхалішак і навакольных вёсак.

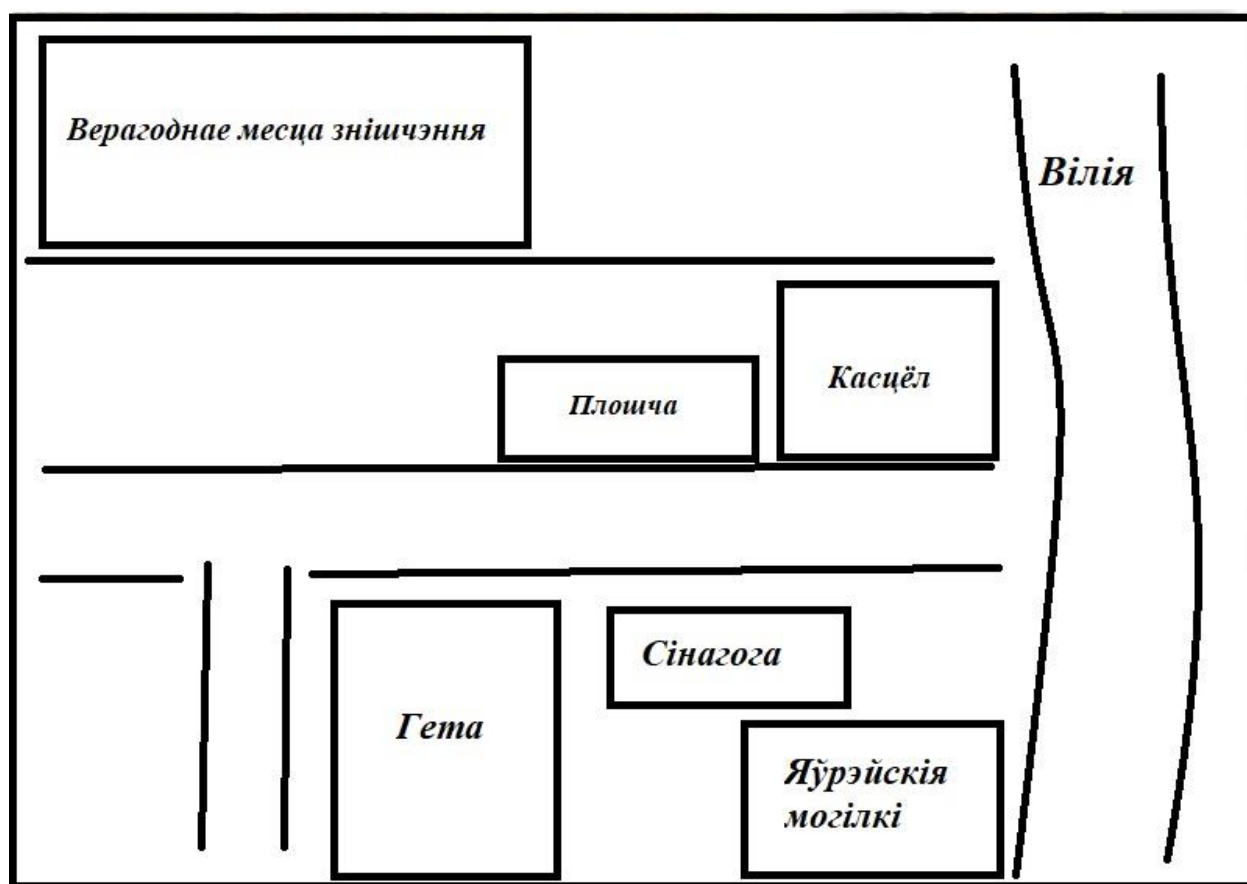
Акупанты апіраліся на мясцовых жыхароў, якія згадзіліся з імі супрацоўнічаць. Яшчэ да прыхода немцаў сталі праяўляцца антысеміцкія настроі. Палякі падпалілі сінагогу, пачаліся пагромы яўрэйскіх гаспадарак. Пасля германскага захопу многія мясцовыя жыхары прапанавалі сваюдапамогу ў вызначэнні, хто з'яўляецца яўрэем, а хто не.

Для аховы гета быў створаны паліцэйскі гарнізон, які налічваў да 100 чалавек. Паліцаі ў Міхалішках былі набраны з ліку літоўскіх добраахвотнікаў і ўваходзілі ў склад 257-га паліцэйскага батальёна. Паліцэйскія былі ўзброены вінтоўкамі і кулямётамі. Служачыя дапаможнай паліцыі павінны працаваць ў цесным кантакце з мясцовымі айнзатцкамандамі і СД. Кіраўніком нямецкага гарнізона быў Аўгуст Гізі [4, 227].

Міхалішкае гета з'яўлялася філіялам гета ў Вільнюсе. (Дадатак 2)

Гета размяшчалася ў цэнтры мястэчка. Будынкі былі агароджаны агароджай з дошак і калючай провалакі. (Дадатак 3)

Першапачаткова яўрэйам забаранялася пакідаць сцены гета. Але ў далейшым многім дазвалялася, пакінуўшы ў заложніках сем'і, здабываць ежу, працуючы ў наваколлі. Наборам людзей на прымусовыя работы займаўся юденрат які складаўся з 4 – 6 чалавек.

Месца размяшчэння Міхалішкага гета
(паводле даследаванняў Усціменка І.Р.)

Першапачаткова ў гета размяшчалася больш 1000 яўрэяў. Колькасць жыхароў гета змяншалася у выніку “чыстак”, калі хворых і фізічна слабых вывозілі за межы гета і растрэлівалі [8].

Па дадзеных перапісу насельніцтва Літоўскай генеральнай акругі 2 чэрвеня 1942 г. у гета пражывалі 233 яўрэйскія сям’і – 363 мужчыны і 424 жанчыны, усяго 787 чалавек [2, 79]. (Дадатак 4)

Усе яўрэі і яўрэйкі, якім споўнілася 10 гадоў, у абавязковым парадку павінны былі насіць на правым рукаве верхняга адзення белую паласу шырынёй 10 см з намаляванай на ёй шасціканцовай зоркай, пазней жоўтую шасціканцовую зорку на грудзях. Яўрэям забаранялася пакідаць дамы ў перыяд з 19.00 да 7.00. Забаранялася падтрымліваць любыя сувязі з неяўрэйскім насельніцтвам. За межамі гэта рухацца можна было толькі групамі, па правай старане вуліцы. Забаранялася карыстацца тратуарамі. (Дадатак 5)

З успамінаў 11-гадовай Эстэр Кац Лівінгстон - вязня Міхалішкага гэта: “Гетто в нашем местечке было основано в конце сентября – начале октября 1941 года. Условия там были ужасными. Здесь были люди и из других местечек. В бараках размещалось по пять человек в каждой комнате. Днем мы все должны были идти на рыночную площадь и ждать там в течение нескольких часов. Немцы били нас каждый день. Ближе к вечеру они выбирали некоторое количество мужчин – примерно человек 40-60 – и оставляли их. Остальные отправлялись назад в гетто...”

Любимое своё развлечение полицаи называли «рыбалкой» — еврея связывали и на длинной веревке сбрасывали с моста в реку Вилию. Почти захлебнувшегося человека вытаскивали из воды, давали отдышаться, а затем снова, десятки раз, сбрасывали вниз, чего многие не выдерживали и умирали” [8].

Многія вязні былі забіты, таму, што з-за узросту або хваробы не маглі працаваць. Іх растрэлівалі пад час «акцый» і закапывалі каля ручая, упадаўшага ў раку Вілія. (Дадатак 6)

Месца пахавання пасыпалі хлорнай вапнай і новай зямлёй. (Дадатак 7)

Гэта дзейнічала да канца сакавіка 1943 г. – да ліквідацыі малых гэта і яўрэйскіх рабочых лагераў на літоўска-беларускім паграніччы. Першапачаткова міхалішскіх яўрэяў перавялі у Сольскае гэта, адтуль у Віленскае гэта яны прыбылі на 400 падводах з пажыткамі. Там іх часова пасялілі у доме №12 па вул. Страшуно і ў будынку прафесійных курсаў па вул. Ашмянас. 5 красавіка 1943 г. вывезлі ў Панары (Панярай) і растрэлялі [2,79].

У красавіку 1945 г. надзвычайная дзяржаўная камісія назвала імёны 158 забітых мясцовых яўрэяў і склала «Поименный список повешенных, замученных граждан СССР местечка Михалишки» [7]. (Дадатак 8)

У Міхалішках 22 чэрвеня 2009 г. на старым яўрэйскім могільніку ўстаноўлены помнік вязням Міхалішкага гэта на якім напісана: “Тут у 1944 годзе былі зверскі закатаваны 158 яўрэяў Астравецкага раёна”. (Дадатак 10)

ЛЁС ВЯЗНЯЎ КЕМЕЛІШСКАГА ГЕТА

Вёска Кемелішкі, вядомая з 17 стагоддзя, перажыла ўсе асноўныя этапы з гісторыі беларускага народа. На жаль, не мінула Кемелішкі і Вялікая Айчынная вайна 1941-1945 гг. 24 чэрвеня 1941г. нямецкім войскам удалося ўварвацца на тэрыторыю Астравецкага раёна, вораг захапіў Міхалішкі, Варняны, Кемелішкі, Гудагай і іншыя населеныя пункты раёна. Пачалася акупацыя.

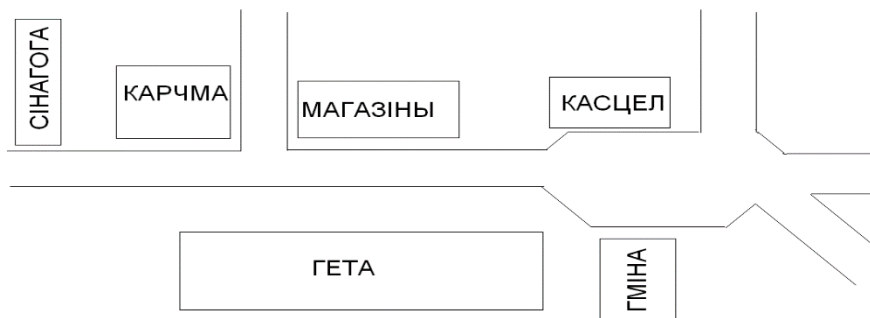
У Кемелішках да вайны было 14 магазінаў: крама гаспадарчых тавараў, булавая, мясная лаўка, магазін біжутэрыі, некалькі дробных крам, карчма і рэстаран, півярня, млячарня, аптэка. Прадаваў фатограф. Былі свае шаўцы і краўцы. Выраблялі розны інструмент. Іх гаспадарамі былі мясцовыя яўрэі. На месцы сучаснага рынку знаходзілася сінагога. Яўрэйскія дамы захаваліся і зараз, а вось ні адной яўрэйскай сям'і ў вёсцы няма. З дапамогай мясцовых жахараў удалося ўстанавіць некаторыя прозвішчы. Каля гміны жыў фатограф Юдаль. Аптэкара звалі Руднік. Далей жылі Бляхарскія (прадаваў фарбу), Мойшка, Крыцкія. Браты Дэвіды былі ўладальнікамі мясной лаўкі. За імі жыў Ошаранька, далей - Рапштэйны.

У 1992 годзе літоўскі часопіс "Magazyn Wilenski" надрукаваў артыкул Антона Ракоўскага, прысвечаны Кемелішкам. Паводле ўспамінаў мясцовага краязнаўцы, "... да 1939 года ў Кемелішках жыло 27 сем'яў яўрэяў" [6, с.25].

Дзякуючы звесткам атрыманым з Цэнтральнай базы даных імёнаў ахвяр Шоа на пачатку вайны у Кемелішках пражывала 246 яўрэяў [9].

Асноўныя палажэнні нямецкага акупацыйнага рэжыму былі выкладзены ў плане "Барбароса", генеральным плане "Ост" - праграме каланізацыі тэрыторыі, германізацыі, высялення і знішчэння народаў Усходняй Еўропы. Фашысты фактычна ліквідавалі дзяржаўнасць Беларусі і расчлانیлі яе тэрыторыю. Паўночна-заходнія раёны Вілейскай вобласці ўключылі ў генеральную акругу "Літва" [1, с.88] (Дадатак 1). Туды ўвайшлі былыя Ашмянскі, Свірскі, Браслаўскі і Астравецкі раёны. Там апынуліся і Кемелішкі ў складзе Віленскай сельскай акругі (Kreisgebiet Wilna-Land) [2, с.79].

У кастрычніку 1941 г. у Кемелішках нямецка-фашысцкімі захопнікамі і іх пасобнікамі было створана гета, у якім утрымліваліся грамадзяне яўрэйскай нацыянальнасці – жыхары Кемелішак, Пабрадзя, навакольных вёсак. Кемелішкае гета з'яўлялася філіялам гета ў Вільнюсе. . (Дадатак 2) Гета размяшчалася ў цэнтры мястэчка насупраць касцёла [3, с.328] (Дадатак 6). Некалькі будынкаў былі агароджаны агароджай з дошак і калючай провалакі. У гета размяшчалася 326 яўрэяў [9]. У арганізацыі гета прымалі актыўны ўдзел і нямецкія пасобнікі: камендант паліцыі Лазуга, войт Кемелішскай воласці Легавец, сакратар воласці Пузырэўскі.

Месца размяшчэння Кемелішкага гета (паводле ўспамінаў Ядзінскай Л.Б.)

Акупанты апіраліся на мясцовых жыхароў, якія згадзіліся з імі супрацоўнічаць. Доўгі час кіраўніком Кемелішкай воласці з’яўляўся Легавец Баляслаў Вікенцьевіч [4, с.223]. Для правядзення мер бяспекі, бургамістрам даручана прыцягнуць у дапаможную паліцыю надзейных фашысцкаму рэжыму людзей. Для аховы гета тут быў створаны паліцэйскі гарнізон, які налічваў 30-40 чалавек. Паліцэйскія былі ўзброены вінтоўкамі і кулямётамі. Служачыя дапаможнай паліцыі павінны працаваць ў цесным кантакце з мясцовымі айнзатцкамандамі і СД. Кіравалі паліцыяй ў Кемелішках Міхаіл Ракоўскі і Лазуга Іван [4, с.222].

Усе яўрэі і яўрэйкі, якім споўнілася 10 гадоў, у абавязковым парадку павінны былі насіць на правым рукаве верхняга адзення белую паласу шырынёй 10 см з намаляванай на ёй шасціканцовай зоркай, пазней жоўтую шасціканцовую зорку на грудзях. Першапачаткова яўрэям забаранялася пакідаць сцены гета. Але ў далейшым многім дазвалялася, пакінуўшы ў заложніках сем’і, здабываць ежу, працуючы ў наваколлі.

З успамінаў 10-гадовага вязня Кемелішкага гета Шмуэля Керэна-Кроля: “Тата знайшоў для нас дом у гета, якое знаходзілася на адной з вуліц Кемелішак – паміж рынкам і могілкамі. Зрэшта, дом – моцна сказана. Гэта была звычайная халупа з дзіравымі драўлянымі сценамі, праз якія дзьмуў вецер і лез мароз. Тэмпература звонку і ўнутры нашага жытла не асабліва адрознівалася. Тата збіў з дошак вялікі ложак, і мы спалі на ім усе разам. Умовы жыцця былі ніякія. Суцэльная антысанітарыя. Галоўным клопатам маіх сясцёр было змагацца з вошамі і блохамі на нашай вопратцы і галовах...”

Сярод маіх новых прыяцеляў я заўважыў малых з раздутымі ад недадання жыватамі. Яны жылі ў бедных сем’ях, у якіх скончыўся і хлеб, і бульба. Нічога ядомага ў іх не было наогул – яны галадалі...”

У 1942 годзе тут знайшлі прытулак сем’і многіх яўрэяў з Пабрадзе і іншых літоўскіх гарадоў. Яны не мелі права выходзіць за межы гета.

“У Кемелішках усім запраўлялі паліцэйскія – у паліцыі служылі літоўцы і мясцовыя калабарацыяністы, часам яны пасылалі габрэйскіх юнакоў у дапамогу мясцовым багацейшым сялянам...” – успамінае Керэн-Кроль [6. 101].

24 кастрычніка 1942 г. у Кемелішкі з Вільні прыехала брыгада карнікаў, у склад якой уваходзілі салдаты СС і літоўскія паліцэйскія пад кіраўніцтвам гебіткамісара горада Вільня Вульфа. На адлегласці аднаго кіламетра, на паўднёвы захад ад вёскі карнікі выкапалі магілу даўжынёй 20 метраў, шырынёй 4 метры. Жыхары гэта былі арыштаваны, затым былі праведзены арышты яўрэй, якія знаходзіліся на работах па-за межамі гэта. Арышты праводзіў камендант мясцовай паліцыі Ракоўскі. Перад арыштаванымі выступіў нямецкі афіцэр, які заявіў, што ўсе яўрэі, як непаўнацэнная і шкодная нацыя павінны быць знішчаны. Людзей пастроілі ў калонну колькасцю ад 350 да 400 чалавек – мужчын і жанчын, старых і малых. Каля магілы людзей партыямі раздзявалі да бялізны, загадвалі спускацца ў магілу і класціся тварамі ўніз. Ляжачых расстрэльвалі з аўтамата, на забітых клалі чарговую партыю і забівалі. Бойня працягвалася на працягу дзвух гадзін. Выратавацца нікому не ўдалося [4, с.222] (Дадатак 6).

Мясцовым жыхарам у час расстрэлу забаранялі пакідаць хаты. Парушальнікаў абстрэльвалі. Ракоўскаму на той час было 6 гадоў. Праз акенца на гарышчы ён назіраў за растрэлам. Было добра бачна поле, па якому беглі людзі, пасля чуліся адзіночныя выстралы. Па дарозе рухалася калона машын. На іх везлі маладых дзяўчат з Палян. Салдаты стаялі з таго боку, дзе расстрэльвалі. Яны нешта расказвалі дзяўчатам. Тыя моцна смяліся. Ім і ў галаву не прыходзіла, што іх вязуць на смерць. Гэтыя дзяўчаты былі расстраляны апошнімі, а да гэтага ім загадалі збіраць адзенне і складаць у кучу [6, с.36].

Шмуэль Керэн-Кроль пазбег расправы, так як напярэдадні пакінуў гэта разам з маці у пошуках ежы. Маці ў далейшым загінула ад рук “польскіх бандытаў” Арміі Краёвай [6, с.136].

У 1945 годзе савецкімі ўладамі было праведзена ўскрыццё магілы. Вось вытрымкі з акта надзвычайнай камісіі па расследаванню злачынстваў, здзейсненых нямецка-фашысцкімі захопнікамі: “ 28 сакавіка 1945 года праведзена ўскрыццё магілы растраляных мірных грамадзян яўрэйскай нацыянальнасці, якія ўтрымліваліся ў гэта ў в.Кемелішкі.

Даўжыня магілы 20 метраў, вышыня - 4 метры, глыбіня - каля 3 метраў. Пры раскопцы на глыбіні 1 метра выяўлены трупы людзей, якія ляжаць ушчыльную адзін да аднаго па ўсёй даўжыні магілы. Усяго ў верхнім радзе знаходзяцца каля 50 трупаў мужчын, жанчын і дзяцей рознага ўзросту. Усе трупы верхняга рада ў большасці сваёй раздзеты да ніжняй бялізны.

Забойства людзей адбывалася выстраламі ў галаву разрыўнымі кулямі, аб гэтым сведчыць раздрабленне чэрапаў” [4, с.222] (Дадатак 9).

У 1993 годзе па ініцыятыве Шмуэля Керэна-Кроля на месцы трагедыі ўстаноўлены новы помнік, на якім напісана: “ Памятайце, што вашы ворагі зрабілі з вамі. На гэтым месцы 500 габрэяў-ахвяр з Кемелішкага гэта былі забітыя немцамі і іх паслугачамі 24.10.1942. Ды будуць праклятыя забойцы”. (Дадатак 10).

ЗВЕСТКІ АБ ЗНІШЧЭННІ ЯЎРЭЙСКАГА НАСЕЛЬНІЦТВА ДРУГІХ НАСЕЛЕННЫХ ПУНКТАЎ АСТРАВЕЧЧЫНЫ У 1941-1942 ГГ

Паводле перапісу жыхароў Літоўскай Генеральнай Акругі 1942 г., яўрэйскія гета існавалі і ў іншых населеных пунктах Свірскага павета: Астраўцы, Варнянах, Гервятах, Быстрыцы.

Астравец.

Падчас вайны паміж вуліцай Леніна і касцёлам Св. Казьмы і Даміяна было створана гета для Астравецкіх яўрэяў. Гета было абнесена высокім дашчаным плотам. На месцы былога гета пасля вайны былі пабудаваны новыя дамы. У Астраўцы, згодна перапісу Літоўскай Генеральнай акругі праведзенаму у маі 1942 года, гета змяшчала 102 чалавекі, але звестак пра абставіны іх знішчэння выявіць не ўдалося. (Дадатак 3)

Існуюць два верагодныя месцы знішчэння часткі яўрэяў Астравецкага гета. Месца расстрэлу Астравецкіх яўрэяў на беразе ракі Лоша на ўскраіне пасёлка. Пасля вайны паблізу гэтага месца быў пабудаваны завод. Месца расстрэлу Астравецкіх яўрэяў у лесе пры дарозе, якая вядзе ў вёску Каменка.

Пры ліквідацыі Астравецкага гета вязняў, якія засталіся ў жывых, вывезлі ў Вільню і расстралялі ў Панярай. [2, 407-408]

Варняны.

Да прыходу фашыстаў у Варнянах пражывала прыкладна 50 яўрэяў. Першапачаткова у гета Варнянан змяшчалася 198 чалавек, яўрэі Варнян, Вароны, Газы і другіх навакольных весак. Звестак пра абставіны іх знішчэння выявіць не ўдалося. Вядома толькі, што яўрэі Варанянскага гета у 1942 годзе былі вывезены ў Міхалішскае гета, іх напаткала доля вязняў Міхалішскага гета.

На адным баку былой рынкавай плошчы захавалася некалькі каменных пабеленых дамоў, да вайны ў гэтых дамах жылі яўрэі. Падчас вайны ў дзевяці яўрэйскіх дамах па вуліцы Савецкай размяшчалася гета. Гета было абгароджана дашчаным плотам вышыняй у тры метры, зверху быў нацягнуты калючы дрот. Захаваўся толькі адзін з гэтых дамоў. Злева ад гэтага дома знаходзілася сінагога (не захавалася). Згодна Паімённаму спіску знішчаных жыхароў Варнянскага сельсавета Маладзечанскай вобласці загінулі 173 чалавекі. [3, 226] (Дадатак 3, 8).

Гервяты.

На вуглу цяперашніх вуліц Савецкай і Міхалішскай у Гервятах, стаялі два драўляныя дамы. Паводле ўспамінаў мясцовых жыхароў, адзін дом належаў Салману Рабіновічу, другі-сям'і Зусмановічаў. Падчас вайны ў гэтых двух дамах было створана гета (да вайны ў Гервятах пражывала ўсяго некалькі яўрэйскіх сем'яў). Паводле перапісу жыхароў ЛГА 1942 г., яўрэйскае гета існавала і ў Гервятах і налічвала 55 чалавек. Гета не было абгароджана. Сінагогі ў мястэчку не было, яўрэі маліліся на другім паверсе аднаго з дамоў, пераўтвораных потым у гета. Мясцовыя жыхары памятаюць таксама Прозвішчы Жукоўскіх, Абрамовічаў, Лейбы Салавейчыка, Левіных. Яўрэяў у Гервятах не расстрэльвалі, летам 1942 года іх вывезлі ў Ашмянскае гета, якое

было ліквідавана у сакавіку 1943 года. Адразу пасля вайны хаты, дзе знаходзілася гета, аддалі пад сельпо; пры пашырэнні вуліцы гэтыя хаты разабралі на дровы. Пасля вайны ў роднае мястэчка прыязджаў толькі адзін габрэй-Лейба Левін у 2005 г. [2, 423] (Дадатак 3, 8).

Быстрыца.

Гета Быстрыцы утрымлівала 194 чалавекі, але канчатковых звестак пра абставіны іх знішчэння выявіць не ўдалося.

У пясчаным кар'еры на беразе ракі Вілія у 1941 г. расстралялі каля 20 быстрыцкіх яўрэяў. Кар'ер знаходзіўся ў 200 м на ўсход ад вёскі, паблізу берага ракі Вілія. Па словах мясцовых жыхароў, яўрэяў прымушалі саміх капаць сабе магілы. Адразу пасля вайны магілы былі заліты бетоном. Пры распрацоўцы кар'ера ў пасляваенныя гады разам з пяском адсюль вывозілі і чалавечыя косці. У цяперашні час устаноўлены помнік на якім упамінаецца аб 143 знішчаных. [3, 343] (Дадатак 10).

Частка вязняў Быстрыцкага гета былі знішчаны 24 кастрычніка 1942 г. у Кемелішках пры растрэле жыхароў Кемелішкага гета. [2, 414]

Згодна “Паімённаму спіску знішчаных жыхароў вёскі Быстрыца Быстрыцкага сельсавета Маладзечанскай вобласці загінулі 153 чалавекі. (Дадатак 8)

Барані.

За вёскай Барані ёсць магіла, у якой знайшлі апошні спачын 12 расстраляных нацыстамі яўрэяў. Помнік на ёй устаноўлены за грошы і па ініцыятыве ізраільцянікі Мірыям - маленькай дзяўчынкай, якая стала сведкай гэтага расстрэлу. (Дадатак 10)

Мясцовае насельніцтва спачувала яўрэям, але моўчкі. Усе баяліся новых парадкаў, новых гаспадароў. Баяліся за сям'ю, за жыццё. А былі і тыя, у каго спачуванне, жаль да няшчасных людзей перамагалі страх. Яны хавалі яўрэйскія сем'і.

Сям'ю Мірыям прыняла да сябе сям'я Вітольда Нікадзімавіча Вёскі. Іх дом і зараз стаіць на ўскрайку вёскі Барані. У снежні 1941 года прыехалі немцы і зрабілі аблаву на яўрэяў. Тады было злоўлена і расстраляна 12 чалавек, што хаваліся ў розных месцах. Нейкім цудам малодшыя дзеці Братніцкіх - дачка Мірыям, якой на той час было 15 гадоў, і сын Вульф - збеглі з гета і далей хаваліся ў Прэнах. Ім пашчасціла выжыць і перажыць вайну.

Яўрэйскае насельніцтва Астравеччыны было знішчана у час ліквідацыі малых гета і працоўных лагераў яўрэйскага насельніцтва на літоўска-беларускім памежжы да канца 1942 года. Выраватацца ўдалося нямногім.

ЗАКЛЮЧЭННЕ

У ходзе даследавання праводзіўся збор, вывучэнне, сістэматызацыя картаграфічнага, этнаграфічнага, факталагічнага, ілюстрацыйнага, дакументальнага, архіўнага і статыстычнага матэрыялу. Былі зроблены наступныя высновы.

На акупіраваных землях нямецка-фашысцкія захопнікі ажыццяўлялі чалавеканенавісніцкія планы, накіраваныя на ліквідацыю дзяржавы, рабаванне і масавае знішчэнне насельніцтва. На Астравеччыне, як і на ўсёй акупіраванай тэрыторыі, планамерна ажыццяўлялася палітыка генацыду і насаджэнне фашысцкай ідэалогіі, што праявілася ў масавым знішчэнні мясцовага насельніцтва яўрэйскай нацыянальнасці.

У час даследавання аўтарам устаноўлены прозвішчы 920 загінуўшых вязняў Міхалішкага гета, 142 вязні або выжылі, або звесткі пра іх невядомы. Устаноўлены прозвішчы 324 растрэляных у Кемелішках яўрэяў. [9]. (Дадатак 12, 13)

Частка ўстаноўленых імен, пасля праверкі Астравецкім райвыканкамам, занесена на магільныя пліты на месцы знішчэння яўрэйскага насельніцтва ў Кемелішках. (Дадатак 14)

ЛІТАРАТУРА

1. Беларусь у Вялікай Ачыннай вайне, 1941-1945: Энцыкл./Беларус. Сав. Энцыкл.; Рэдкал.: І.П.Шамякін (гал. рэд.) і інш. – Мн.: БелСЭ, 1990 – 834 с.
2. Бубніс Арунас. Судьба евреїв Швянчёнскаго, Ошмянскаго и Свирскаго уездов (1941 – 1943). // Гетто Ошмянскаго, Свирскаго, Швянчёнскаго уездов: списки узнікаў 1942. С.47-81.
3. Памяць. Беларусь. Рэспубліканская кніга/ Беларусь. Энцыклапедыя; Гал. рэд. Б.І. Сачанка і інш.- Мн.: БелЭн, 1995. – 624 с.
4. Памяць: Гіст.-дакум. хроніка Астравецкага раёна: Рэд. кал.: Г.П.Пашкоў (гал. рэд.) і інш.; Маст. Э.Э.Жакевіч. – Мн.: БелЭн, 2004 – 632 с.
5. Ракоўскі Антон, Mord w Kiemieliszkach (Убийство в Кемелишках, польск.) Magazyn Wilienski, 1992, №17/18, s. 25, 36
6. Шмуэль, К-К. Мулік-Жулік/ Шмуэль Керэн-Кроль; пераклад з англ. Г. Чакур – Мінск: І. П. Логвінаў, 2010 – 212 с
7. Нацыянальны адукацыйны партал [Электронны рэсурс] – Рэжым доступу: <https://adu.by/ru/pedagogam/rassledovanie-ugolovnogo-dela-o-genotside.html> - Дата доступу 12.02. 2025
8. Успаміны Эстэр Кац Лівінгстон [Электронны рэсурс] Эстэр Кац Лівінгстон. «Время стирает всё» [Архивная копия](#) от 6 июля 2017 на [Wayback Machine](#) Рэжым доступу: <https://www.ostrovets.by/news/obshchestvo/istoriya/news6055.html> - Дата доступу 25.02.2025
9. Цэнтральная База данных імён ахвяр Шоа (халакост) [Электронны рэсурс] – Рэжым доступу: https://yvng.yadvashem.org/index.html?language=ru&s_id=&s_lastName=&s_firstName=&s_place=Михалишки&s_dateOfBirth=&cluster=true - Дата доступу 17.03.2025

(Дадатак 1)

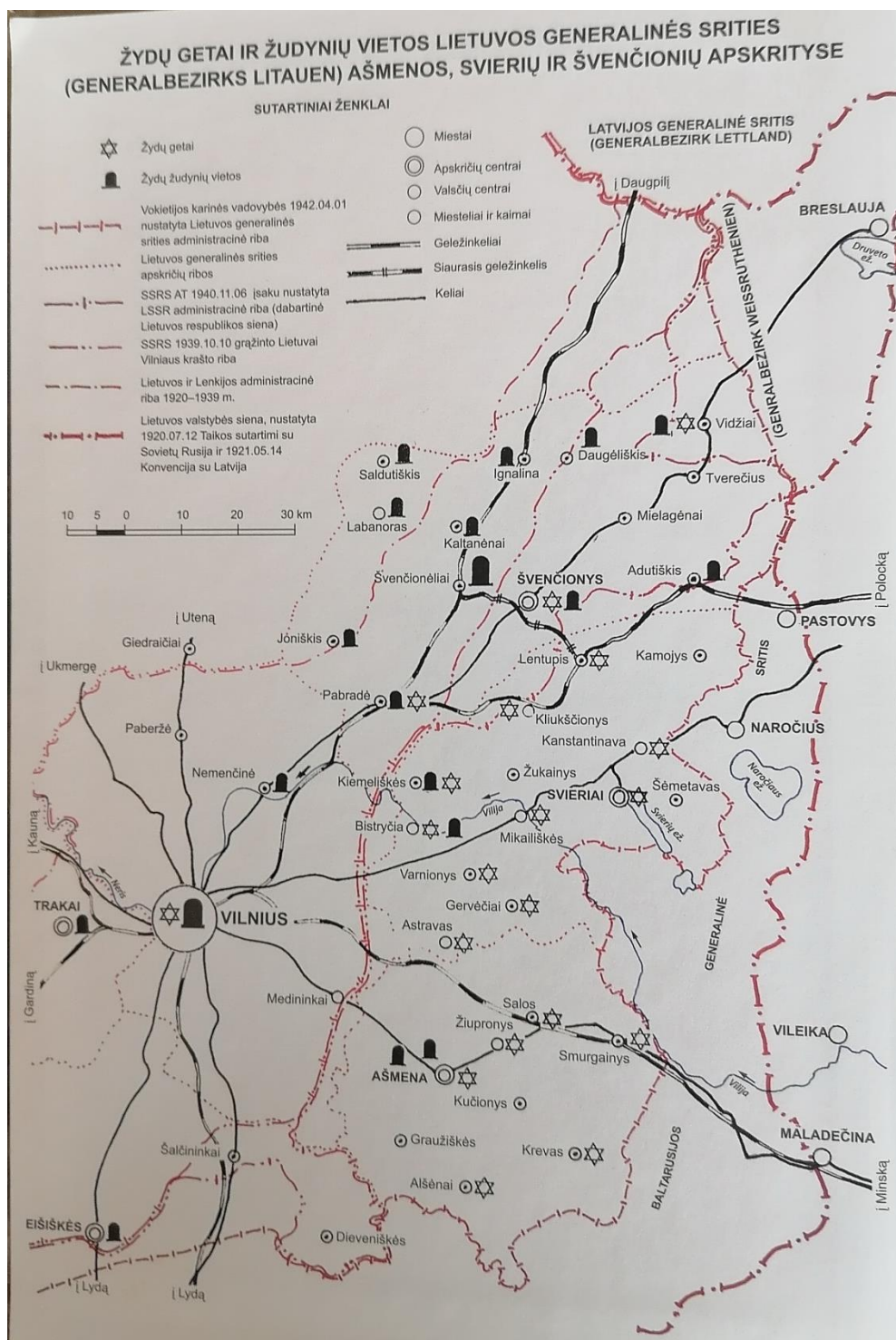
Тэрытарыяльна-адміністрацыйны падзел Беларусі у 1941 – 1944 гг.

Атлас гісторыі Беларусі ад старажытнасці да нашых дзён:
Дадат. да 6-томнай “Энцыклапедыі гісторыі Беларусі”.

(Дадатак 2)

Гета Віленскага, Ашмянскага, Свірскага, Швянчонскага паведаў.

Гетто Ошмянского, Свирского, Швянчёнского уездов: списки узников 1942.

(Дадатак 3)

Міхалішкі, месца знаходжання гета ў 1941 – 1943 гг. (сучасны від).

Фота аўтара.

Кемелішкі, месцазнаходжанне гета ў 1941 – 1942 гг. (сучасны від).

Фота аўтара.

Астровец, месца знаходжання гета ў 1941 – 1942 гг. (сучасны від).

Фота аўтара.

Варняны, месца знаходжання гета ў 1941 – 1942 гг. (сучасны від).

Фота аўтара.

Гервяты, месца знаходжання гета ў 1941 – 1942 гг. (сучасны від).

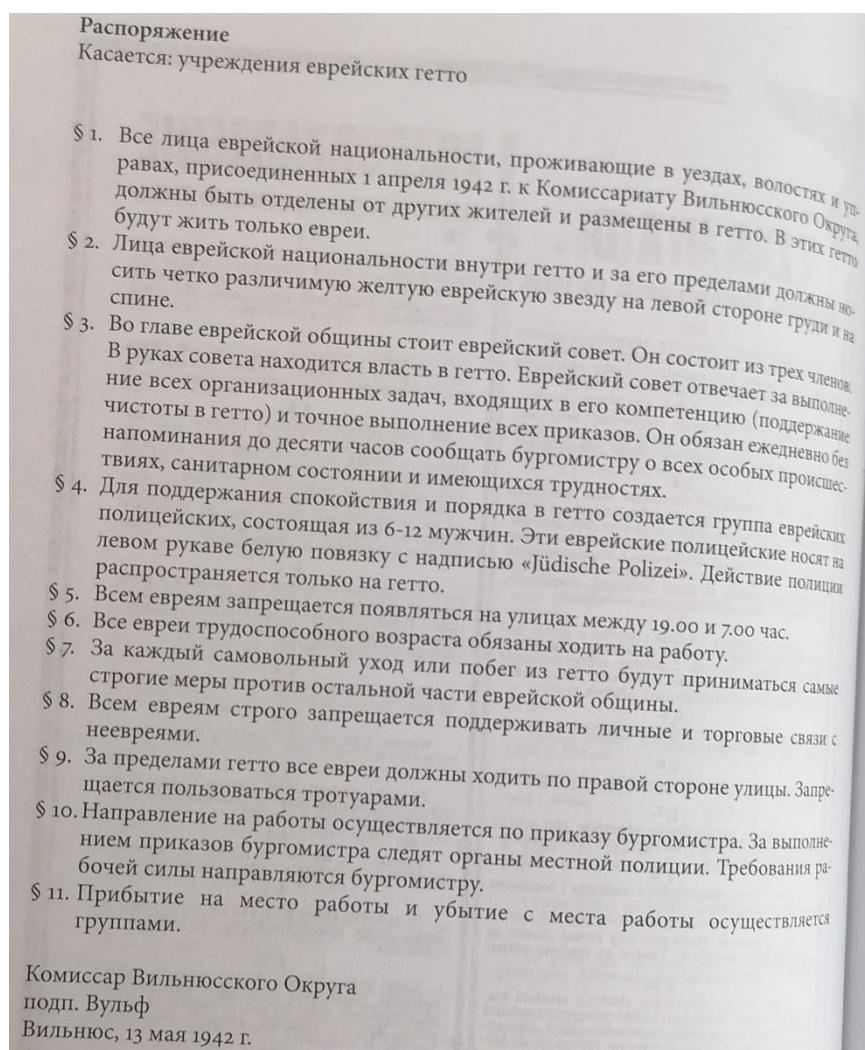

Ліст перапісу насельніцтва Літоўскай генеральнай акругі 2 чэрвеня 1942 г.

VOR DEM AUSFÜLLEN DIE ERKLÄRUNGEN LESEN!

Name und Vorname (Die Mitglieder jeder Haushaltung werden in folgender Reihe eingetragen: Haushaltungsvorstand, seine Ehefrau, Kinder, Anverwandten, Stiefkinder, Zim- merleute u. a.) Pavardė ir vardas	Stellung zum Haus- haltungsvorstand (Haushaltungsvor- stand, Ehefrau, Sohn, Stief- sohn, u. a.) Stantysis su šeimininku gale (šeimininkas, žmona, stieva, sūnus, stieva, u. a.)	Geschlecht Lėtis mėš. vėm. vyr. mot. (su sutuoktine, sūnu, dūte, u. a.) „mėš.“ „vėm.“ „vyr.“ „mot.“ („mėš.“ „vėm.“ „vyr.“ „mot.“)	Geburts- daten (Tag, Mo- nat, Jahr) Gimimo data (metai, mėn., diena)	Geburtsort (Amtsbezirk oder Stadt sowie Kreis anzuzeigen; falls im Aus- lande geboren, so ist Staat bzw. Land anzuzeigen) Gimimo vieta (nurodyti valstybę ar miestą ir apskrįtį; jei gimęs užsienyje — valstybę, kraštą)	Falls nicht inner- halb der Grenzen des Generalbezirks Litauen geboren, so ist anzugeben wovon und wann zugezogen. Jei gimęs ne Lie- tuvos generalinės apskritys ribose, tai iš kur atvyko ir kada	Familien- stand (ledig, ver- heiratet, verwitwet). Šeimos padėtis (nėvėjęs, ištejęs, našlė, vedęs, ištekęsis, našlė, perrašęs, u. a.)	Konfession (formelle Zugehörigkeit. Falls kei- ner Religionsge- meinschaft zuge- hört, so ist „religiöslös“ bzw. „konfes- sionslos“ anzuge- ben) Tikybė (formalioji pri- klausomybė, jei nepriklauso jokiai tikybinei bend- ruomenei, rašo „Dievų tikis“ ar „be tikybos“)	Volkungs- hörigkeit Tautybė	Sprache Kalba
I. Sämtliche Wohnbevölkerung der Wohnung-Haushaltung — Visi nuolatiniai buto-ūkio gyventojai.									
1. Babionė Rija	motina		1 1907	lietuvis	—	našlė	Mozis	lydys	lydys
— „ — Riva	dūte		1 1929	— „ —	—	našlė	— „ —	— „ —	— „ —
— „ — Pinotus	sinus		1 1932	— „ —	—	—	— „ —	— „ —	— „ —
— „ — Ovei	— „ —		1 1934	— „ —	—	—	— „ —	— „ —	— „ —
— „ — Ovei	— „ —		1 1933	— „ —	—	našlė	— „ —	— „ —	— „ —
2. Geler Jozefa	sinus		1 1905	lietuvis m.	—	vedęs	Mozis	lydys	lydys
3. Babionė Bonch	sinus		1 1904	— „ —	—	našlė	— „ —	— „ —	— „ —
— „ — Feiga	motina		1 1932	— „ —	—	našlė	— „ —	— „ —	— „ —
— „ — Ovei	sinus		1 1934	— „ —	—	—	— „ —	— „ —	— „ —
— „ — Rora	dūte		1 1934	— „ —	—	—	— „ —	— „ —	— „ —
— „ — Julait	— „ —		1 1941	— „ —	—	našlė	— „ —	— „ —	— „ —
4. Babinaitė Mera	sinus		1 1925	— „ —	—	našlė	— „ —	— „ —	— „ —
5. Babinaitė Jolė	motina		1 1901	lietuvis	—	našlė	Mozis	lydys	lydys
II. Sämtliche zur Zeit der Zahlung vorübergehend Anwesende (nicht ständig wohnhafte) Personen (z. B. zum Besuch, auf Urlaub, auf Geschäftsreise) —									
1. Leibing Rachėla	motina		1 1909	lietuvis m.	lietuvis 1934	našlė	Mozis	lydys	lydys
— „ — Chinda	dūte		1 1935	lietuvis m.	—	—	— „ —	— „ —	— „ —
— „ — Maja	— „ —		1 1941	— „ —	—	—	— „ —	— „ —	— „ —
2. Babionė Rija	sinus		1 1922	lietuvis m.	— „ — 1940	našlė	— „ —	— „ —	— „ —
3. Babinaitė Rūta	sinus		1 1911	lietuvis m.	lietuvis 1934	našlė	Mozis	lydys	lydys
III. Zusatzfrage für Kinderhabende Frauen — Motinoms papildomai nurodyti:									
Name und Vorname Pavardė ir vardas	Wann wurde die erste Ehe geschlossen (ledige mit „ledig“ angeben) Kada pirmą kartą susituokė (netekėjusios rašo „netekėjusi“)	Gesamtzahl der geborenen Kinder (mit Totgebo- renen) Bendras gimusių vaikų skaičius (su negyv. gimimais)	Zahl der noch lebenden Kinder Kiek vaikų dabar gyvuoja						

Гетто Ошмянского, Свирского, Швянчёнского уездов: списки узников 1942

З архіва Літоўскага дзяржаўнага яўрэйскага музея імя Віленскага Гаона.

(Дадатак 6)

Верагоднае месца знішчэння жыхароў Міхалішкага гета.

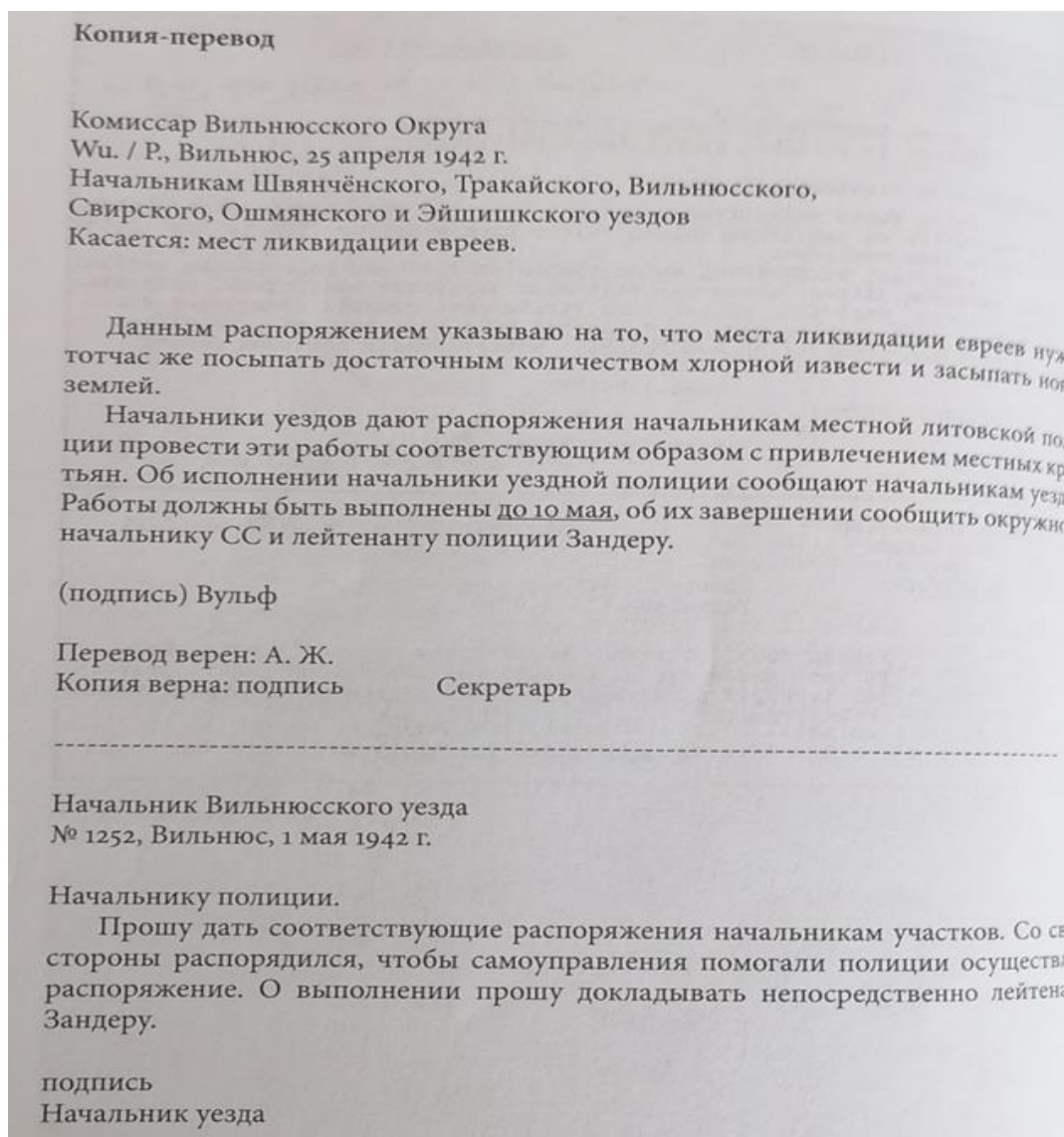

Фота аўтара

Месца знішчэння жыхароў Кемелішкага гета 24 кастрычніка 1942 г.

Фота аўтара

З архіва Літоўскага дзяржаўнага яўрэйскага музея імя Віленскага Гаона.

ОБОБЩЕННЫЕ СВЕДЕНИЯ

о жертвах немецко-фашистских злодеяний

по Осровскому району

району
области

№ п/п	Наименование с/дворов	Количество актов	Расстреляно				Повешено			Сожжено			Убито, замучено, в/данных	Убито в немецком рабстве		Погубо в результате воздушной бомбардировки	Всего расстреляно, повешено, сожжено и убито в немецком рабстве	Примечание
			Всего	Женщин	Детей	Всего	В том числе		Всего	В том числе		Мужчин		Женщин				
							Женщин	Детей		Женщин	Детей							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
1	Гудогавский		14	12	2	-							-	-				
2	Осровский		12	12	-	-							8	7				
3	Райковский		1	1	-	-							7	1				
4	Шульковский		1	1	-	-							8	-				
5	Ивановский		5	5	-	-							5	-				
6	Зарвацкий		1	1	-	-							21	26				
7	Виндковский		14	11	3	-							-	-				
8	Давидовский		1	1	-	-							3	1				
9	Войковский		8	2	6	-							7	-				
10	Воронинский		173	63	87	23							-	-				
11	Давидовский		-	-	-	-							17	1				
12	Воронинский		-	-	-	-							-	-				
13	Войковский		53	66	87	-							-	-				
14	Михайловский		158	130	38	-							4	14				
15	Осровский		-	-	-	-							-	-				
	Итого		541	305	213	23							62	43	-	646		
	Виндковский с/двор		20										105					
	Михайловский с/двор		623															
	Воронинский с/двор		163															
	Всего		1345															

Комиссия

В. В. Виноградов
В. В. Виноградов
В. В. Виноградов

(Подпись)

Зак. 1397.

ПОИМЕННОЙ СПИСОК

расстрелянных, повешенных, замученных гр-н СССР

4. *Михайловский* Сельсовет *Михайловский*
Островский Область *Молодотский*

Фамилия, имя и отчество	Год рождения	Пол	Национальность	Специальность	Последнее место работы	Примечание
Гурвич Иосиф Нохимович	1900	муж	евр.	торг.	м.м.ш.	
Гурвич Шейна Нохимовна	1898	жен	евр.	торг.	м.м.ш.	
Гурвич Зина Нохимовна	1905	жен	евр.	торг.	м.м.ш.	
Войштейн Рубин Беркович	1885	муж	евр.	торг.	м.м.ш.	
Уач Рива Рубеновна	1915	жен	евр.	торг.	м.м.ш.	
Кидзель Мендел	1900	муж	евр.	торг.	м.м.ш.	
Гурвич Рубин Абрамович	1884	муж	евр.	торг.	м.м.ш.	
Гурвич Абрам Мотелевич	1900	муж	евр.	торг.	м.м.ш.	
Катлер Израиль Мависович	1906	муж	евр.	торг.	м.м.ш.	
Гурвич Лейба Абрамович	1888	муж	евр.	торг.	м.м.ш.	
11. Сорокин Григорий	1880	муж	евр.	торг.	м.м.ш.	Отлучен от учета
12. Рильман Фанель Григорьевич	1909	муж	евр.	торг.	м.м.ш.	
13. Сорокин Мотель Мависович	1895	муж	евр.	торг.	м.м.ш.	
14. Бенциман Хама Мависович	1914	муж	евр.	торг.	м.м.ш.	
15. Крескин Моисе Орнелович	1894	муж	евр.	торг.	м.м.ш.	
16. Абрамович Абрам Лейбович	1884	муж	евр.	торг.	м.м.ш.	
17. Уач Зина Израильевна	1904	жен	евр.	торг.	м.м.ш.	
18. Прице Иосиф Мейсерович	1895	муж	евр.	торг.	м.м.ш.	
19. Шуклер Моиса	1904	муж	евр.	торг.	м.м.ш.	Отлучен от учета
20. Уач Берка	1899	муж	евр.	торг.	м.м.ш.	Отлучен от учета
21. Толуб Моиса	1900	муж	евр.	торг.	м.м.ш.	
22. Вейнер Хама	1890	муж	евр.	торг.	м.м.ш.	
23. Абрамович Овсей Бенцелович	1890	муж	евр.	торг.	м.м.ш.	
24. Вейсман Моиса Израильевич	1900	муж	евр.	торг.	м.м.ш.	
25. Левин Бенцелович	1885	муж	евр.	торг.	м.м.ш.	Отлучен от учета
26. Рейдер Яков Зеликович	1910	муж	евр.	торг.	м.м.ш.	
27. Свирская Илона Рафаиловна	1904	жен	евр.	торг.	м.м.ш.	
28. Мельцер Иосиф	1880	муж	евр.	торг.	м.м.ш.	Отлучен от учета
29. Горбер Абрам Хаймович	1904	муж	евр.	торг.	м.м.ш.	
30. Свирский Овсей Рафаилов	1895	муж	евр.	торг.	м.м.ш.	
31. Гершман Бенцелович Моиса	1895	муж	евр.	торг.	м.м.ш.	

3. 1359

Коллекция { (Подписи) *И.С.С.С.С.*

ПОИМЕННОЙ СПИСОК

расстрелянных, повешенных, замученных гр-н СССР

Село

Сельсовет

Район

Область

№ п/п	Фамилия, имя и отчество	Год рождения	Пол	Национальность	Специальность	Последнее место работы	Примечание
32	Эвельчик Берель	1880	муж	евр	торг	м.м.м.	Отх. ст. 60 не уч. ст. 60
33	Эйшицкий Шейна Ицкович	1885	муж	евр	-11-	-11-	-
34	Витенберг Яаков Берель	1904	муж	-11-	-11-	-11-	Отх. ст. 60 не уч. ст. 60
35	Кельманович Ицхак	1909	муж	-11-	мелк.	-11-	-
36	Свирский Ицхак Родриков	1897	-11-	-11-	торг	-11-	Отх. ст. 60 не уч. ст. 60
37	Шенкер Довид	1890	-11-	-11-	торг	-11-	-
38	Стрицкий Кисель Родан	1899	-11-	-11-	торг	-11-	-
39	Израильский Бенциел Ицхак	1885	-11-	-11-	мелк.	-11-	-
40	Цесер Лейба	1880	-11-	-11-	-11-	-11-	Отх. ст. 60 не уч. ст. 60
41	Заречный Янкель Тилькович	1892	-11-	-11-	торг	-11-	-
42	Левин Лейба	1884	-11-	-11-	земл.	-11-	Отх. ст. 60 не уч. ст. 60
43	Свирский Шейна Родриков	1895	-11-	-11-	-11-	-11-	-
44	Цесер Довид Израйлович	1895	-11-	-11-	торг	-11-	-
45	Баджан Янкель Арапович	1897	-11-	-11-	-11-	-11-	-
46	Родан Кулфган Лейбович	1895	-11-	-11-	-11-	-11-	-
47	Роденберг Ицхак	1899	-11-	-11-	-11-	-11-	Отх. ст. 60 не уч. ст. 60
48	Цесер Израиль	1880	-11-	-11-	-11-	-11-	-
49	Арейштан Яаков Ицкович	1890	муж	-11-	-11-	-11-	Отх. ст. 60 не уч. ст. 60
50	Энтин Григорий	1880	муж	-11-	рем.	-11-	-
51	Шатир Салман	1890	-11-	-11-	изв.	-11-	-
52	Зольберг Эзраим	1890	-11-	-11-	рем.	-11-	-
53	Риццинт Григорий	1880	-11-	-11-	торг	-11-	-
54	Эракин Мендел	1882	-11-	-11-	торг	-11-	-
55	Камланов Иосиф Анисим	1880	-11-	-11-	земл.	-11-	Отх. ст. 60 не уч. ст. 60
56	Эммануэль Мавца	1875	-11-	-11-	торг	-11-	-
57	Блазер Иер	1864	-11-	-11-	земл.	-11-	-
58	Карель Яаков Абрамович	1900	-11-	-11-	изв.	-11-	Отх. ст. 60 не уч. ст. 60
59	Пейшанов Иосиф	1900	-11-	-11-	торг	-11-	-
60	Соринский Абрам	1900	-11-	-11-	изв.	-11-	-
61	Кроденская Яаков	1905	жен	-11-	рем.	-11-	-
62	Амидус Ицхак	1905	муж	-11-	изв.	-11-	-

3. 1359

(Подпись)

Коллекция { *Израиль* *Гессен*

ПОИМЕННОЙ СПИСОК

расстрелянных, повешенных, замученных гр-н СССР

Село

Сельсовет

Район

Область

№ п/п	Фамилия, имя и отчество	Год рождения	Пол	Национальность	Специальность	Последнее место работы	Примечание
63	Лекеа Соро	1915	жен	евр.	домох.	м.и.и.	отдельно не учтено в л.и.и.
64	Левин Шиммель Марьевна	1845	жен	евр.	торг.	м.и.и.	отдельно не учтено в л.и.и.
65	Зингерман Ханна	1900	жен	евр.	домох.	м.и.и.	отдельно не учтено в л.и.и.
66	Гойсман Григорий	1875	муж	евр.	торг.	м.и.и.	-
67	Войсман Роза Лейбовна	1910	жен	евр.	домох.	м.и.и.	отдельно не учтено в л.и.и.
68	Поникский Ицхак	1895	муж	евр.	торг.	м.и.и.	отдельно не учтено в л.и.и.
69	Тершатер Ханна	1890	жен	евр.	домох.	м.и.и.	-
70	Кау Шлема	1890	муж	евр.	торг.	м.и.и.	-
71	Абрамович Абрам	1880	муж	евр.	торг.	м.и.и.	-
72	Симанович Абра	1904	муж	евр.	торг.	м.и.и.	-
73	Тершатер Гирша	1875	муж	евр.	торг.	м.и.и.	-
74	Ламидзе Григорий	1900	муж	евр.	торг.	м.и.и.	-
75	Тершатер Хорраб	1875	муж	евр.	торг.	м.и.и.	-
76	Войсман Зусель Раимовна	1895	жен	евр.	торг.	м.и.и.	-
77	Левин Денис	1904	муж	евр.	торг.	м.и.и.	отдельно не учтено в л.и.и.
78	Горин Абрам Абрамович	1900	муж	евр.	торг.	м.и.и.	отдельно не учтено в л.и.и.
79	Кумерштейн Гирша	1890	муж	евр.	торг.	м.и.и.	отдельно не учтено в л.и.и.
80	Кармель Абрам Соломонович	1890	муж	евр.	торг.	м.и.и.	отдельно не учтено в л.и.и.
81	Левинман Малка	1884	жен	евр.	торг.	м.и.и.	отдельно не учтено в л.и.и.
82	Градинская Бей Отеревна	1910	жен	евр.	торг.	м.и.и.	отдельно не учтено в л.и.и.
83	Фенштейн Сенам	1900	муж	евр.	торг.	м.и.и.	отдельно не учтено в л.и.и.
84	Левин Фатвель	1902	муж	евр.	торг.	м.и.и.	-
85	Лобажович Берель	1895	муж	евр.	торг.	м.и.и.	-
86	Сбирский Зусель Юдильевна	1885	жен	евр.	торг.	м.и.и.	отдельно не учтено в л.и.и.
87	Батисан Арон	1875	муж	евр.	торг.	м.и.и.	отдельно не учтено в л.и.и.
88	Вреский Абрам	1884	муж	евр.	торг.	м.и.и.	-
89	Ламидзе Иков	1904	муж	евр.	торг.	м.и.и.	-
90	Губский Абрам Абрамович	1890	муж	евр.	торг.	м.и.и.	-
91	Компанович Рубин Абрамович	1890	муж	евр.	торг.	м.и.и.	отдельно не учтено в л.и.и.
92	Близкер Уэтер	1880	муж	евр.	торг.	м.и.и.	отдельно не учтено в л.и.и.
93	Товисер Лейба Абрамович	1902	муж	евр.	торг.	м.и.и.	отдельно не учтено в л.и.и.

3. 1359

(Подписи)

Комиссия: { *Абрамович* - *И.И.И.* *И.И.И.*

ПОИМЕННОЙ СПИСОК

расстрелянных, повешенных, замученных гр-н СССР

Село

Сельсовет

Район

Область

№ п/п	Фамилия, имя и отчество	Год рождения	Пол	Национальность	Специальность	После днее место работы	Примечание
94	Кадонович Канель Раисов	1890	муж	еврей	торг.	-	-
95	Германов Абрам	1890	муж	еврей	торг.	-	отпущен
96	Раисовская Хася Арнольдовна	1895	жен	еврей	торг.	-	не учено
97	Кульбак Яков	1890	муж	-	торг.	-	отпущен
98	Хороши Яков	1895	-	-	торг.	-	-
99	Шиндлер Илья	1890	муж	-	торг.	-	-
100	Эман Берель	1900	муж	-	торг.	-	-
101	Альтерман Канель	1915	-	-	торг.	-	-
102	Клер Лия	1890	жен	-	торг.	-	-
103	Левин Зуель Моисеевич	1904	муж	-	торг.	-	-
104	Вайштейн Бетсман Раисов	1904	-	-	торг.	-	-
105	Тубеский Шмуель	1880	-	-	торг.	-	отпущен
106	Вайштейн Бася	1884	жен	-	торг.	-	не учено
107	Шенков Берель	1899	муж	-	торг.	-	-
108	Фейт Фейга Абрамовна	1900	жен	-	торг.	-	-
109	Гейсманов Фовид Абрамович	1904	муж	-	торг.	-	-
110	Гольдман Абрам	1890	-	-	торг.	-	отпущен
111	Шиндлер Фовид	1900	-	-	торг.	-	-
112	Пурвич Моиса	1895	-	-	торг.	-	-
113	Вайнер Исаа	1884	муж	-	торг.	-	-
114	Бучков Шмуель	1905	муж	-	торг.	-	-
115	Бидвацки Раиса	1884	жен	-	торг.	-	-
116	Нохильсон Моиса	1900	муж	-	торг.	-	-
117	Курчик Мейер	1900	-	-	торг.	-	-
118	Линкович Григорий	1884	-	-	торг.	-	-
119	Гершкович Ицек	1929	-	-	торг.	-	-
120	Гершкович Моиса	1880	-	-	торг.	-	-
121	Курчик Шмуель	1890	-	-	торг.	-	-
122	Ивантер Илья	1884	-	-	торг.	-	-
123	Свирицкий Иосиф Фовидович	1890	-	-	торг.	-	-
124	Хороши Исаа	1884	-	-	торг.	-	-

3. 1359

(Подписи)

Комиссия { Браунфельд Удмуртский

ПОИМЕННОЙ СПИСОК

расстрелянных, повешенных, замученных гр-н. СССР

Село

Сельсовет

Район

Область

№ п/п	Фамилия, имя и отчество	Год рождения	Пол	Национальность	Специальность	Последнее место работы	Примечание
125	Тершайтер Борис	1900	муж	евр.	портной	м.м.м.	отгоссо
126	Тершайтер Яз	1900	муж	евр.	портной	м.м.м.	м.у.с.о.н.б.м.
127	Порукский Исидор	1884	муж	евр.	портной	м.м.м.	м.у.с.о.н.б.м.
128	Тершайн Эмануил	1898	муж	евр.	портной	м.м.м.	м.у.с.о.н.б.м.
129	Свирицкий Довид	1875	муж	евр.	портной	м.м.м.	м.у.с.о.н.б.м.
130	Шофер Игел	1900	муж	евр.	портной	м.м.м.	м.у.с.о.н.б.м.
131	Тендель Залман	1884	муж	евр.	портной	м.м.м.	м.у.с.о.н.б.м.
132	Шафер Адел	1900	муж	евр.	портной	м.м.м.	м.у.с.о.н.б.м.
133	Алмерович Исидор	1884	муж	евр.	портной	м.м.м.	м.у.с.о.н.б.м.
134	Аронович Залман	1875	муж	евр.	портной	м.м.м.	м.у.с.о.н.б.м.
135	Аронович Вульфер	1900	муж	евр.	портной	м.м.м.	м.у.с.о.н.б.м.
136	Ламук Довид	1875	муж	евр.	портной	м.м.м.	м.у.с.о.н.б.м.
137	Алай Мозис	1875	муж	евр.	портной	м.м.м.	м.у.с.о.н.б.м.
138	Тервиш Яна	1899	жен	евр.	портной	м.м.м.	м.у.с.о.н.б.м.
139	Щетник Довид	1919	муж	евр.	портной	м.м.м.	м.у.с.о.н.б.м.
140	Итернблук Рахель	1900	жен	евр.	портной	м.м.м.	м.у.с.о.н.б.м.
141	Тависсер Мовша	1894	муж	евр.	портной	м.м.м.	м.у.с.о.н.б.м.
142	Кач Мендел	1900	муж	евр.	портной	м.м.м.	м.у.с.о.н.б.м.
143	Кач Рива	1910	жен	евр.	портной	м.м.м.	м.у.с.о.н.б.м.
144	Камлер Аба	1890	муж	евр.	портной	м.м.м.	м.у.с.о.н.б.м.
145	Виницкий Яаиб	1884	муж	евр.	портной	м.м.м.	м.у.с.о.н.б.м.
146	Вайнер Рая Мовшевна	1885	жен	евр.	портной	м.м.м.	м.у.с.о.н.б.м.
147	Рабуцкий Мител	1884	муж	евр.	портной	м.м.м.	м.у.с.о.н.б.м.
148	Войтен Аро	1900	муж	евр.	портной	м.м.м.	м.у.с.о.н.б.м.
149	Белиман Залман	1875	муж	евр.	портной	м.м.м.	м.у.с.о.н.б.м.
150	Беловодский Лазар	1900	муж	евр.	портной	м.м.м.	м.у.с.о.н.б.м.
151	Качелбник Давид	1890	муж	евр.	портной	м.м.м.	м.у.с.о.н.б.м.
152	Синашка Феликс Станислав	1919	муж	евр.	портной	м.м.м.	м.у.с.о.н.б.м.
153	Станислав Казимир	1911	муж	евр.	портной	м.м.м.	м.у.с.о.н.б.м.
154	Синашка Станислав	1921	муж	евр.	портной	м.м.м.	м.у.с.о.н.б.м.
155	Бадик Волынский Казимир	1919	муж	евр.	портной	м.м.м.	м.у.с.о.н.б.м.

3. 1359

Комиссия { (Подписи) Штерман, Штерман

9

Село Сельсовет *Никольский*
Район *Осенников* область *Магаданская*

Д

Подписи:

Henry Rogers

ПОИМЕННОЙ СПИСОК

Расстреленных, повешенных, замученных гр-н СССР

Село д. Трехтеушица

Сельсовет Трехтеушский

Район Ветреватский

Область Малогоренский

№ № п п	Фамилия, имя и отчество	Год рожде- ния	Пол	Наиональ- ность	Специаль- ность	Последнее место работы	ПРИМЕЧАНИЕ
94.	Викиски Соко Камышов	1938	муж. еб.	"	"	б. Трехтеушица	"
95.	Викиски Тарасов Яковлев	1890	муж. еб.	пар.	"	б. Трехтеушица	"
96.	Викиски Д. И. Еселев	1924	муж. еб.	"	"	б. Трехтеушица	"
97.	Викиски Орел Еселев	1926	муж. еб.	"	"	б. Трехтеушица	"
98.	Толмбиски Орел Мовиш	1851	муж. еб.	зем.	"	б. Трехтеушица	"
99.	Толмбиски Д. И. Хамов	1890	муж. еб.	"	"	б. Трехтеушица	"
100.	Фигурь Федора Мовиш	1925	муж. еб.	"	"	б. Трехтеушица	"
101.	Торис Цераэль Еселев	1882	муж. еб.	степ.	"	б. Трехтеушица	"
102.	Торис Эмил Еселев	1900	муж. еб.	"	"	б. Трехтеушица	"
103.	Торис Эмил Цераэль	1925	муж. еб.	"	"	б. Трехтеушица	"
104.	Торис Вася Цераэль	1926	муж. еб.	"	"	б. Трехтеушица	"
105.	Торис Лейба Цераэль	1928	муж. еб.	"	"	б. Трехтеушица	"
106.	Торис Лейб Цераэль	1930	муж. еб.	"	"	б. Трехтеушица	"
107.	Торис Фрида Цераэль	1931	муж. еб.	"	"	б. Трехтеушица	"
108.	Тарасов Тарас Камышов	1860	муж. еб.	зем.	"	б. Трехтеушица	"
109.	Тарасов Емил Еселев	1925	муж. еб.	"	"	б. Трехтеушица	"
110.	Тарасов Емил Тарасов	1924	муж. еб.	зем.	"	б. Трехтеушица	"
111.	Тарасов Емил Тарасов	1924	муж. еб.	зем.	"	б. Трехтеушица	"
112.	Тарасов Лейб Тарасов	1925	муж. еб.	пар.	"	б. Трехтеушица	"
113.	Тарасов Лейб Тарасов	1925	муж. еб.	зем.	"	б. Трехтеушица	"
114.	Тарасов Лейб Тарасов	1927	муж. еб.	"	"	б. Трехтеушица	"
115.	Тарасов Лейб Тарасов	1928	муж. еб.	"	"	б. Трехтеушица	"
116.	Тарасов Лейб Тарасов	1931	муж. еб.	"	"	б. Трехтеушица	"
117.	Тарасов Лейб Тарасов	1933	муж. еб.	"	"	б. Трехтеушица	"
118.	Тарасов Лейб Тарасов	1933	муж. еб.	"	"	б. Трехтеушица	"
119.	Тарасов Лейб Тарасов	1933	муж. еб.	"	"	б. Трехтеушица	"
120.	Хамарени Рахмил Дев	1920	муж. еб.	пар.	"	б. Трехтеушица	"
121.	Хамарени Лейб Цераэль	1900	муж. еб.	зем.	"	б. Трехтеушица	"
122.	Хамарени Хама Еселев	1860	муж. еб.	"	"	б. Трехтеушица	"
123.	Хамарени Хама Еселев	1908	муж. еб.	"	"	б. Трехтеушица	"
124.	Хамарени Хама Еселев	1934	муж. еб.	"	"	б. Трехтеушица	"
125.	Хамарени Хама Еселев	1938	муж. еб.	"	"	б. Трехтеушица	"
126.	Хамарени Хама Еселев	1940	муж. еб.	"	"	б. Трехтеушица	"
127.	Хамарени Хама Еселев	1948	муж. еб.	"	"	б. Трехтеушица	"
128.	Хамарени Хама Еселев	1948	муж. еб.	"	"	б. Трехтеушица	"
129.	Хамарени Хама Еселев	1950	муж. еб.	"	"	б. Трехтеушица	"

130. Злотейко Аїзак Заммерович 1868. мурт. еб. — в Торе: —
 131. Злотейко Анна Хаймовна 1870. перт. еб. нар. в Торе: —
 132. Злотейко Зендер Аїзикович 1926. мурт. еб. — в Торе: —
 133. Злотейко Аїзак Хаймович 1880. мурт. еб. — в Торе: —
 134. Злотейко Шейна Туркемовна 1860. перт. еб. — в Торе: —
 135. Злотейко Руба Заммеровна 1920. перт. еб. — в Торе: —
 136. Дошн Фрида Мовшовна 1900. перт. еб. — в Торе: —
 137. Дошн Иер. Лейбович 1925. мурт. еб. — в Торе: —
 138. Дошн Марид Муховна 1840. перт. еб. — в Торе: —
 139. Траєнкевич Зетора Евр. 1872. перт. еб. — в Торе: —
 140. Рабковена Хаєл Хаймовна 1850. перт. еб. — в Торе: —
 141. Рабковена Дода Абрамович 1804. перт. еб. — в Торе: —
 142. Рабковена Берта Абрамович 1916. мурт. еб. — в Торе: —
 143. Карелович Еваль Орлович 1932. мурт. еб. — в Торе: —
 144. Рубин Гута Хаймовна 1845. перт. еб. — в Торе: —
 145. Висоцка Ганна Симоновна 1846. перт. еб. — в Торе: —
 146. Висоцки Нахми Соломонович 1860. мурт. еб. — в Торе: —
 147. Висоцка Ума Лейбовна 1868. перт. еб. — в Торе: —
 148. Висоцка Сара Хаимовна 1906. перт. еб. — в Торе: —
 149. Висоцка Лейба Хаимовна 1908. перт. еб. — в Торе: —
 150. Висоцка Теня Хаимовна 1925. перт. еб. — в Торе: —
 151. Висоцка Хаєл Хаимовна 1927. перт. еб. — в Торе: —
 152. Висоцка Лейб Хаимовна 1929. перт. еб. — в Торе: —
 153. Ашваринц Хаба Кохмовна 1839. перт. еб. — в Торе: —

1. Ашваринц
 2. Хаимовна
 3.

ПОИМЕННОЙ СПИСОК

расстрелянных, повешенных, замученных гр-н СССР

Село д. Тыстрица
Район Островецкий

Сельсовет Тыстрицкий
Область Молодотенский

№№ п/п	Фамилия, имя и отчество	Год ро- жде- ния	Пол	Националь- ность	Специаль- ность	Последнее место работы	Примечание
32.	Вад Овсей Каммовай	1865	муж. ев.	зем.	в Тын	—	—
33.	Вад Эммануил Мовшович	1874	муж. ев.	—	в Тын	—	—
34.	Грозин Камил Абрам.	1858	муж. ев.	—	в Тын	—	—
35.	Грозин Хая Шикович	1898	муж. ев.	—	в Тын	—	—
36.	Грозин Моисей Каммовай	1899	муж. ев.	—	в Тын	—	—
37.	Сиробякени Янкель Мовш.	1900	муж. ев.	—	в Тын	—	—
38.	Сиробякени Сара Каммовай	1904	жен. ев.	—	в Тын	—	—
39.	Сиробякени Моисей Янкель	1908	муж. ев.	—	в Тын	—	—
40.	Сиробякени М. Сандер. Ян.	1929	муж. ев.	—	в Тын	—	—
41.	Сиробякени Хама Янкель	1930	муж. ев.	—	в Тын	—	—
42.	Сиробякени Лей Янкель	1931	муж. ев.	—	в Тын	—	—
43.	Сиробякени Тома Абрам.	1880	муж. ев.	—	в Тын	—	—
44.	Фигур Зальман Тиршович	1880	муж. ев.	зем.	в Тын	—	—
45.	Фигур Шейша Лейбович	1870	муж. ев.	зем.	в Тын	—	—
46.	Фигур Абрам Зальман.	1900	муж. ев.	мол.	в Тын	—	—
47.	Фигур Юда Тиршович	1881	муж. ев.	зем.	в Тын	—	—
48.	Фигур Тейма Лейзерович	1888	муж. ев.	—	в Тын	—	—
49.	Фигур Вальф Юдаевич	1904	муж. ев.	зем.	в Тын	—	—
50.	Фигур Раха Юдаевич	1920	муж. ев.	—	в Тын	—	—
51.	Фигур Лейба Юдаевич	1922	муж. ев.	сам.	в Тын	—	—
52.	Фигур Лейба Юдаевич	1928	муж. ев.	—	в Тын	—	—
53.	Фигур Деметра Юдаевич	1929	муж. ев.	—	в Тын	—	—
54.	Рубин Тейца Шейша	1869	муж. ев.	мол.	в Тын	—	—
55.	Рубин Эммануил Абрам.	1890	муж. ев.	—	в Тын	—	—
56.	Рубин Рахман Тейцель	1905	муж. ев.	—	в Тын	—	—
57.	Рубин Шейша Тейцель	1926	муж. ев.	—	в Тын	—	—
58.	Рубин Шейша Тейцель	1928	муж. ев.	—	в Тын	—	—
59.	Рубин Лейб Тейцель	1930	муж. ев.	—	в Тын	—	—
60.	Рубин Мира Тейцель	1932	жен. ев.	—	в Тын	—	—
61.	Рубин Тейца Тейцель	1938	муж. ев.	—	в Тын	—	—
62.	Антошки Лейб Абрам.	1899	муж. ев.	зем.	в Тын	—	—

3. 1359

(Подпись)

Лейб
Рубин

ПОИМЕННОЙ СПИСОК

расстрелянных, повешенных, замученных гр-н СССР

Село д. Тыстрица Сельсовет Тыстрицкий
 Район Остробельский Область Молодеческий

№№ п/п	Фамилия, имя и отчество	Год рожде- ния	Пол	Националь- ность	Специаль- ность	Последнее место работы	Примечание
63.	Сактоука Пезз Абрамов.	1900	муж.	ев.	---	в Тын	---
64.	Сактоуки Мовша Мейлх.	1900	муж.	ев.	---	в Тын	---
65.	Сактоуки Ицек Мейлх.	1902	муж.	ев.	---	в Тын	---
66.	Ауваринц Лейз Лейзерович	1880	муж.	ев.	---	в Тын	---
67.	Ауваринц Виктор Мов.	1882	муж.	ев.	зем.	в Тын	---
68.	Ауваринц Мовша Мов.	1900	муж.	ев.	зем.	в Тын	---
69.	Рудик Табриэль Бенциев.	1900	муж.	ев.	---	в Тын	---
70.	Ауваринц Абрам Хаим.	1865	муж.	ев.	зем.	в Тын	---
71.	Ауваринц Воез Абрам	1890	муж.	ев.	---	в Тын	---
72.	Ауваринц Хаим Абрам	1900	муж.	ев.	---	в Тын	---
73.	Ауваринц Пезз Абрамович	1901	муж.	ев.	---	в Тын	---
74.	Сактоуки Мухом Абрам	1861	муж.	ев.	---	в Тын	---
75.	Сактоука Тереза Юзефовна	1880	жен.	ев.	---	в Тын	---
76.	Сактоуки Абрам Мухом	1902	муж.	ев.	---	в Тын	---
77.	Сактоуки Ицек Мух.	1900	муж.	ев.	---	в Тын	---
78.	Сактоука Хаим Мухом	1901	муж.	ев.	---	в Тын	---
79.	Сактоука Абрам Юз.	1885	муж.	ев.	пар.	в Тын	---
80.	Сактоука Тимон Абрам	1900	муж.	ев.	---	в Тын	---
81.	Ауваринц Симон Лейз.	1862	муж.	ев.	зем.	в Тын	---
82.	Ауваринц Лейзер Семиков	1908	муж.	ев.	---	в Тын	---
83.	Ауваринц Раиса Семиков.	1900	жен.	ев.	---	в Тын	---
84.	Ауваринц Ицек Семиков.	1901	муж.	ев.	---	в Тын	---
85.	Ауваринц Ицек Семиков.	1902	муж.	ев.	---	в Тын	---
86.	Ауваринц Фрума Семиков.	1903	жен.	ев.	---	в Тын	---
87.	Бэзганека Сара Хаим.	1900	жен.	ев.	---	в Тын	---
88.	Бэзганека Сима Абрамов.	1902	жен.	ев.	---	в Тын	---
89.	Бэзганека Раиса Абрамов.	1900	жен.	ев.	---	в Тын	---
90.	Бэзганеки Ицек Абрам	1902	муж.	ев.	---	в Тын	---
91.	Викиски Довид Хаим.	1900	муж.	ев.	зем.	в Тын	---
92.	Викиски Лейз Велевца	1900	жен.	ев.	пар.	в Тын	---
93.	Викиски Ариэль Довидов.	1900	муж.	ев.	---	в Тын	---

3. 1359

(Подпись)

*Абрам
Велевца*

ПОИМЕННОЙ СПИСОК

расстрелянных, повешенных, замученных гр-н СССР

Село д. Тохстрица Сельсовет Тохстрицкий
 Район Востровицкий Область Молодотская

№№ п/п	Фамилия, имя и отчество	Год ро- жде- ния	Пол	Националь- ность	Специаль- ность	Последнее место работы	Примечание
1.	Шиндлер Юдиль Иосифовна	1900	жен. ев.	—	б. Тох.	—	—
2.	Шиндлер Екима Абрам.	1899	муж. ев.	—	б. Тох.	—	—
3.	Шиндлер Фейга Юдильовна	1924	жен. ев.	—	б. Тох.	—	—
4.	Шиндлер Шейна Иосифовна	1938	жен. ев.	—	б. Тох.	—	—
5.	Энциейн Дора Орловна	1905	жен. ев.	—	б. Тох.	—	—
6.	Энциейн Эстер Рахмимовна	1932	жен. ев.	—	б. Тох.	—	—
7.	Энциейн Сима Рахмимовна	1939	жен. ев.	—	б. Тох.	—	—
8.	Школьник Енае Орловна	1904	муж. ев.	—	б. Тох.	—	—
9.	Школьник Мотель Орловна	1916	муж. ев.	—	б. Тох.	—	—
10.	Школьник Шейна Зальмановна	1905	жен. ев.	—	б. Тох.	—	—
11.	Школьник Эстер Енаеовна	1932	жен. ев.	—	б. Тох.	—	—
12.	Евлев Гирш Евлевич	1896	муж. ев.	жид.	б. Тох.	—	—
13.	Евлев Мейта Лейбовна	1899	жен. ев.	—	б. Тох.	—	—
14.	Евлев Ева Гиршович	1924	муж. ев.	жид.	б. Тох.	—	—
15.	Евлев Лейба Гиршович	1930	муж. ев.	—	б. Тох.	—	—
16.	Евлев Идаль Гиршович	1931	муж. ев.	—	б. Тох.	—	—
17.	Евлев Зина Зальмановна	1900	жен. ев.	—	б. Тох.	—	—
18.	Ашваринь Хань Мерович	1891	муж. ев.	жид.	б. Тох.	—	—
19.	Ашваринь Цина Гиршович	1902	жен. ев.	—	б. Тох.	—	—
20.	Ашваринь Брига Ханович	1930	жен. ев.	—	б. Тох.	—	—
21.	Ашваринь Гайна Ханович	1931	жен. ев.	—	б. Тох.	—	—
22.	Ашваринь Ханна Ханович	1932	жен. ев.	—	б. Тох.	—	—
23.	Ашваринь Цезек Ханович	1933	муж. ев.	—	б. Тох.	—	—
24.	Мельник Маса Файдовна	1910	жен. ев.	—	б. Тох.	—	—
25.	Мельник Файда Абрамович	1933	муж. ев.	—	б. Тох.	—	—
26.	Мельник Ханна Абрамович	1934	жен. ев.	—	б. Тох.	—	—
27.	Мельник Михаил Абрамович	1936	муж. ев.	—	б. Тох.	—	—
28.	Мельник Зальман Торхович	1862	муж. ев.	жид.	б. Тох.	—	—
29.	Мельник Екима Иосифовна	1860	жен. ев.	—	б. Тох.	—	—
30.	Мельник Гайна Зальмановна	1900	жен. ев.	жид.	б. Тох.	—	—
31.	Мельник Гирш Зальманович	1902	муж. ев.	—	б. Тох.	—	—

3. 1359

(Подпись)

В. Рудин

Починной список.

14

Росстарики, повиляны, замучены гр-н С.С.С.Р.

цель:

Сельсовет

Вордженский

Почин

Осетровский

область

Мондженский.

№	Общественный ижд и отчество	год рождения	пол	регион. район	вид работы	состояние
125	Ледоким Анна Андреевна	1935	жен	срби		Вордженский
126	— " — Поном — " —	1937	муж	— " —	— " —	— " —
127	— " — Пома — " —	1901	жен	— " —	дом	— " —
128	Ликович Руба Григорьевна	1904	— " —	— " —	— " —	— " —
129	— " — Сора Абрам	1931	— " —	— " —	— " —	— " —
130	— " — Пома — " —	1934	— " —	— " —	— " —	— " —
131	— " — Сима — " —	1937	— " —	— " —	— " —	— " —
132	Ваймунетин Борис Григ	1901	муж	— " —	дом	— " —
133	— " — Рикла Абрам	1909	жен	— " —	дом	— " —
134	— " — Ася Григорьев	1933	— " —	— " —	— " —	— " —
135	— " — Пома — " —	1936	— " —	— " —	— " —	— " —
136	Левин Илья Еселевич	1867	муж	— " —	дом	— " —
137	— " — Аштар Ильявич	1911	— " —	— " —	— " —	— " —
138	— " — Пома — " —	1907	жен	— " —	дом	— " —
139	Равиджан Руба Гейсах	1909	— " —	— " —	дом	— " —
140	Соба Михаил Абрам	1904	муж	— " —	дом	— " —
141	— " — Гордиз Ильявич	1907	жен	— " —	дом	— " —
142	— " — Абрам Михаил	1924	муж	— " —	дом	— " —
143	Левин Мизор Гейр	1871	— " —	— " —	дом	— " —
144	— " — Миз Абрам	1923	жен	— " —	дом	— " —
145	— " — Ханн Мизоров	1912	муж	— " —	дом	— " —
146	— " — Илья — " —	1918	— " —	— " —	— " —	— " —
147	— " — Песя — " —	1921	жен	— " —	дом	— " —
148	— " — Гейр — " —	1916	— " —	— " —	дом	— " —

№ п/п	Фамилия и имя и отчество	Год рождения	Пол	Национал. принадлеж.	Вид и место работы	Специализация	Примечания
149	Митин Сергей Иванович	1937	муж	еврей		Ворхана	Костянтинов
150	- " - Зухиль - "	1942	- "	- "		- "	- "
151	Солодун Сергей Тейя	1904	- "	- "		- "	- "
152	- " - Тейя Абрам	1907	мещ	- "		- "	- "
153	- " - Трофия Сергей	1935	- "	- "		- "	- "
154	Сергей Сергеевич	1932	муж	- "		- "	- "
155	Гусевская Мария Пав	1895	мещ	- "	набор	- "	- "
156	Ангел Мотомль Тейя	1912	муж	- "		- "	- "
157	- " - Руба Абрам	1916	мещ	- "	заказ	- "	- "
158	- " - Ася Мотомль	1937	- "	- "		- "	- "
159	- " - Золман - "	1940	муж	- "		- "	- "
160	Митин Тася Тейя	1908	мещ	- "	набор	- "	- "
161	- " - Вера - "	1910	- "	- "		- "	- "
162	Шмукиер Давидов	1876	- "	- "	заказ	- "	- "
163	- " - Григорий	1904	муж	- "	заказ	- "	- "
164	Грушилов Михаил	1895	мещ	- "	заказ	- "	- "
165	- " - Анна Тейя	1918	- "	- "	заказ	- "	- "
166	- " - Исак - "	1921	муж	- "	заказ	- "	- "
167	- " - Сусанна - "	1924	- "	- "	заказ	- "	- "
168	- " - Марк Рубин	1928	- "	- "	заказ	- "	- "
169	Мелик Исак Иков	1896	- "	- "	заказ	- "	- "
170	- " - Рохл Абр	1910	мещ	- "	заказ	- "	- "
171	- " - Девид Исак	1924	муж	- "	заказ	- "	- "
172	- " - Марк - "	1928	- "	- "	заказ	- "	- "
173	Колманов Михаил	1920	- "	набор	заказ	заказ	заказ

Подписи { *В. В. В.*
В. В. В.
В. В. В.

ПОИМЕННОЙ СПИСОК

расстрелянных, повешенных, замученных гр-н СССР

Село Сельсовет *Ворканинский*
Район *Осетровский* Область *Монгольская*

№	Фамилия, имя и отчество	Год рожд. де- ния	Пол	Наци- ональ- ность	Спе- циаль- ность	Послед- нее место работы	Приме- чание
63.	Креймер, Есая Изра.	1934	муж	еврей		Ворканин	после
64.	Сорина, Фрида Иос.	1883	жен	"		"	"
65.	" " Любова, Хана	1910	"	"		"	"
66.	Трунц, Аардуд Хаи	1910	муж	"		"	"
67.	" " Хана Изра	1900	жен	"		"	"
68.	Марков, Раиса Захар	1901	"	"		"	"
69.	" " Мина, Хаим	1922	"	"		"	"
70.	" " Маер	1931	муж	"		"	"
71.	Левин, Ризик Давид	1904	"	"		"	"
72.	" " Раиса Морис	1908	жен	"		"	"
73.	" " Маер, Иосиф	1924	муж	"		"	"
74.	" " Лев, Аардуд	1932	"	"		"	"
75.	Витман, Эда Иос	1904	жен	"		"	"
76.	" " Исак	1928	муж	"		"	"
77.	" " Гера	1930	жен	"		"	"
78.	" " Риза	1934	"	"		"	"
79.	Шенрок, Дора Иосиф	1883	"	"		"	"
80.	" " Эда Хаим	1914	"	"		"	"
81.	" " Лизавина	1916	"	"		"	"
82.	" " Раиса	1918	"	"		"	"
83.	" " Гирша	1913	муж	"		"	"
84.	" " Хана	1926	"	"		"	"
85.	Креймер, Исак Риз	1881	"	"		"	"
86.	" " Мина Иос	1901	жен	"		"	"
87.	Рутиль, Иосиф	1918	муж	"		"	"
88.	" " Иосиф	1923	жен	"		"	"
89.	" " Лиза	1926	"	"		"	"
90.	" " Анжел	1930	муж	"		"	"
91.	Мамидей, Анжел	1904	"	"		"	"
92.	" " Гера Маер	1913	жен	"		"	"
93.	" " Иосиф	1933	"	"		"	"

Подписи:

А. С. С. С.
М. В. С. С.

ПОИМЕННЫЙ СПИСОК

расстрелянных, повешенных, замученных г-н СССР

Село

Сельсовет

Район

область

Воронцовский
Осетовский
Мордовский

№ п/п	Фамилия, имя и отчество	Год рожд. де- ния	Пол	Наци- ональ- ность	Спе- циаль- ность	Послед- нее место работы	Приме- чание
94	Малицкий Моисей	1931	муж	еврей		Воронцов	рост
95	Камиллов Григорий	1873	муж			дом	
96	" " " Васильев	1910	"	"	"	"	"
97	Пос. Турин Маска	1904	муж	"	"	"	"
98	" " " Хор. Магров	1905	муж	"	"	дом	"
99	" " " Увар. Турин	1927	муж	"	"	дом	"
100	" " " Тесен	1926	"	"	"	улица	"
101	" " " Титен	1925	"	"	"	"	"
102	Тур. Пота. Увар	1916	муж	"	"	дом	"
103	" " " Хор. Еселев	1937	"	"	"	"	"
104	" " " Тесен	1940	муж	"	"	"	"
105	Резин. Савин	1903	"	"	"	село	"
106	" " " Клар. Еселев	1904	муж	"	"	дом	"
107	Сухомов. Мария	1865	"	"	"	"	"
108	Марков. Хиль. Маг	1890	муж	"	"	улица	"
109	" " " Мария. Маг	1922	муж	"	"	улица	"
110	" " " Увар. Сав	1922	"	"	"	улица	"
111	" " " Увар. Сав	1924	"	"	"	улица	"
112	" " " Увар. Сав	1926	"	"	"	улица	"
113	Тур. Трапид. Увар	1933	"	"	"	улица	"
114	" " " Увар. Сав	1933	муж	"	"	улица	"
115	Малицкий. Соф. Увар	1917	муж	"	"	улица	"
116	Малицкий. Турин. Увар	1906	муж	"	"	улица	"
117	" " " Малицкий. Увар	1904	муж	"	"	улица	"
118	" " " Увар. Сав	1930	"	"	"	улица	"
119	" " " Увар. Сав	1934	"	"	"	улица	"
120	Тур. Увар	1882	муж	"	"	улица	"
121	" " " Увар. Сав	1898	муж	"	"	улица	"
122	Тур. Увар	1912	"	"	"	улица	"
123	" " " Увар. Сав	1908	"	"	"	улица	"
124	Увар. Увар	1913	"	"	"	улица	"

Подписи:

ПОИМЕННОЙ СПИСОК

расстреляны

поров

за

СССР

18

Осетровский

Сельсовет

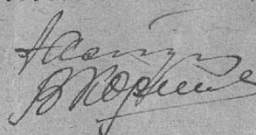
Область

Воржанинский
Орловский

№ п/п	Фамилия, имя и отчество	Год рож- де- ния	Пол	Нац- ональ- ность	Спе- циаль- ность	Послед- нее место работы	Приме- чание
32.	Вайнштейн, Исак Григорьевич	1911	муж	еврей	Сек. зам.	Воржанинский, расе	
33.	 Сана, Хасанов	1901	муж	...	...	...	
34.	 Григорьев, Исак	1936	муж	...	...	...	
35.	Потеряев, Хасан Зоников	1924	...	...	работ	...	
36.	 Рамса, Хасан	1918	муж	...	порт	...	
37.	 Руха, ...	1921	...	...	учин	...	
38.	 Нарвеса, ...	1927	...	...	...	...	
39.	 Руха, ...	1927	...	...	...	...	
40.	 Заблон, ...	1916	муж	...	порт	...	
41.	Резник, Сера, Игоров	1910	муж	...	порт	...	
42.	 Руха, Хасанов	1927	...	...	учин	...	
43.	 Есеев, ...	1931	муж	...	...	...	
44.	Ауфто, Хасан, Берков	1910	муж	...	порт	...	
45.	 Руха, Осеров	1938	...	...	...	...	
46.	Зидель, Дикан, Игоров	1910	муж	...	порт	...	
47.	 Руха, Игоров	1913	муж	...	порт	...	
48.	 Авдеев, Дикан	1927	...	...	учин	...	
49.	 Руха, ...	1931	...	...	учин	...	
50.	Кополовский, Мария Ар	1914	...	...	порт	...	
51.	Креймер, Руха, Есеев	1914	...	...	...	...	
52.	 Есеев, Зоников	1925	муж	...	...	...	
53.	 Руха, ...	1927	муж	...	...	...	
54.	Габриэлев, Ирина, Иг	1907	муж	...	порт	...	
55.	 Хасан, Хасанов	1900	муж	...	порт	...	
56.	 Сана, Герман	1927	...	...	учин	...	
57.	 Хасан, ...	1937	муж	...	...	...	
58.	Креймер, Игоров, Иг	1904	...	...	порт	...	
59.	 Зидель, Лейн	1904	муж	...	порт	...	
60.	 Руха, Израиль	1924	...	...	порт	...	
61.	 Хасан, ...	1926	...	...	учин	...	
62.	 Сана, ...	1928	...	...	учин	...	

И

Подписи:

ПОИМЕННЫЙ СПИСОК

расстрелянных, повешенных, замученных гр-н СССР

Село

Район

Сельсовет

область

Воронежский

Молодечисский

19

№ п/п	Фамилия, имя и отчество	Год рож-де-ния	Пол	Наци-ональ-ность	Спе-циаль-ность	Послед-нее место работы	Где захор.
1.	Кардие. Иван. Адам	1906	муж	белар.	сотос.	Свобода	россон
2.	Кардие. Доминик. Адам	1916	муж	белар.	м-р.	Свобода	россон
3.	Кардие. Владимир. Адам	1916	муж	белар.	м-р.	Свобода	россон
4.	Сикуноский. Арон	1906	муж	еврей.	м-р.	Свобода	россон
5.	Минчук. Шим	1908	муж	еврей.	м-р.	Свобода	россон
6.	Вайнштейн. Аррей. Гера	1911	муж	еврей.	м-р.	Свобода	россон
7.	Изра.	1916	муж	еврей.	м-р.	Свобода	россон
8.	Хейс. Абрам	1932	муж	еврей.	м-р.	Свобода	россон
9.	Григорий	1936	муж	еврей.	м-р.	Свобода	россон
10.	Гайман	1936	муж	еврей.	м-р.	Свобода	россон
11.	Хазан. Гейман. Изра.	1883	муж	еврей.	м-р.	Свобода	россон
12.	Голман. Яков	1870	муж	еврей.	м-р.	Свобода	россон
13.	Идель. Гейман	1921	муж	еврей.	м-р.	Свобода	россон
14.	Гайман. Золман	1906	муж	еврей.	м-р.	Свобода	россон
15.	Сора	1905	муж	еврей.	м-р.	Свобода	россон
16.	Хона. Золман	1934	муж	еврей.	м-р.	Свобода	россон
17.	Хмель	1937	муж	еврей.	м-р.	Свобода	россон
18.	Левин. Изра	1896	муж	еврей.	м-р.	Свобода	россон
19.	Гад	1900	муж	еврей.	м-р.	Свобода	россон
20.	Хона. Изра	1918	муж	еврей.	м-р.	Свобода	россон
21.	Ремз	1918	муж	еврей.	м-р.	Свобода	россон
22.	Горан	1921	муж	еврей.	м-р.	Свобода	россон
23.	Мамкер. Мина. Бей	1900	муж	еврей.	м-р.	Свобода	россон
24.	Мина. Гира	1925	муж	еврей.	м-р.	Свобода	россон
25.	Гайман. Хона	1871	муж	еврей.	м-р.	Свобода	россон
26.	Хона	1892	муж	еврей.	м-р.	Свобода	россон
27.	Сора. Хона	1920	муж	еврей.	м-р.	Свобода	россон
28.	Лина	1922	муж	еврей.	м-р.	Свобода	россон
29.	Идель	1924	муж	еврей.	м-р.	Свобода	россон
30.	Григорий. Монарз	1906	муж	еврей.	м-р.	Свобода	россон
31.	Бей	1911	муж	еврей.	м-р.	Свобода	россон

И

Подписи:

Изра
Воронеж

ПОИМЕННЫЙ СПИСОК

расстрелянных по повелению Президиума Верховного Совета СССР
 д. Осетровский Сельсовет Осетровский с/пос.
 р. Осетровский область Молдавская

№ п/п	Фамилия, имя и отчество	Год рождения	Пол	Национальность	Специальность	Последнее место работы	Примечание
1.	Любимский Абрам Моисеевич	1910	муж.	еврей	рабочий	Осетровский	
2.	Витенберг Лейба Абрамович	1900	муж.	еврей	торгов.	на дому	
3.	Витенберг Натан Моисеевич	1898	муж.	еврей	торгов.	Сыктывкар	
4.	Бас Самуил Борисович	1901	муж.	еврей	торгов.	на дому	
5.	Креймер Терсеш Абрамович	1905	муж.	еврей	торгов.	на дому	
6.	Вайнер Моиса Моисеевич	1889	муж.	еврей	торгов.	Витенберг	
7.	Шульман Самуил Ефимович	1903	муж.	еврей	торгов.	на дому	
8.	Вайнштейн Абрам Абрамович	1908	муж.	еврей	торг.	Витенберг	
9.	Тершеневский Ари Абрамович	1924	муж.	еврей	—	Курские заводы	
10.	Шульман Яким Абрамович	1923	муж.	еврей	—	Школы	
11.	Соломонович Григорий Николаевич	1900	муж.	поляк	наемный	—	
12.	Суря Шимович Вайнштейн	1910	муж.	Белорус	ученик	Витенберг	
13.	Вайнштейн Вильямович						

Подписи:
 Коллегия

1. прокурор Осетровского р-на
 2. п. прокурор
 3. п. чл. Президиума Верховного Совета СССР

ПОИМЕННОЙ СПИСОК

29.

расстрелянных, повешенных, замученных гр-н СССР

Село с/п. Гудогай
Район Осиповичский

Сельсовет Гудогайский
Область Новогрудская

№№ п/п	Фамилия, имя и отчество	Год рожде- ния	Пол	Националь- ность	Специаль- ность	Последнее место работы	Примечание
1	Гривенко Леонид Иванович	1910	м.	белор.	белор.	ДРС	
2	Митковичевский Михаил Иванович	1907	"	"	моряк	на флоте	
3	Гордон Эммануил Абрамович	1882	"	"	врач	в лазарете	
4	Гавенко Абрам Исидорович	1885	"	"	моряк		
5	Пашанская Нина Абрамовна	1901	ж.	"	"		
6	Лазевский Герман Григорьевич	1901	м.	"	список		
7	Гарковский Эммануил Израилевич	1905	"	"	моряк		
8	Лазевский Евгений Осипович	1890	"	"	"		
9	Лазевский Герман Григорьевич	1900	"	"	"		
10	Повелович Алексей Григорьевич	1912	"	"	"		
11	Левин Абрам Абрамович	1909	"	"	белор.		
12	Босиловский Израилевич Исаа	1877	"	"	моряк		
13	Шейберг Эльза Яковлевна	1903	"	"	"		
14	- " - Роха	1875	ж.	"	"	домаш.	

3. 1359

(Подписи)

Бухарин
Бухарин
м.

(Нацыянальны архіў Рэспублікі Беларусь фонд 845, справа 89)

Акт расследования уничтожения советских граждан еврейской национальности у
 мястэчку Кемелишкі. (Национальны архіў Рэспублікі
 Беларусь фонд 845, справа 140)

47 *МММ*

А К Т

1940 года марта месяца 29 дня в м. Кемелишки

Мы нижеподписавшиеся Чрезвычайная комиссия по расследованию злодеяний совершенных немецко-фашистскими захватчиками и их пособниками на территории Свирского района председателем комиссии секретаря Свирского РК КП/б/Б Сердюкова И.М., членов комиссии: председателя Свирского Райисполкома - Соломонова Д.М., начальника Свирского РО НКВД - капитана Лапатина, начальника Свирского РО НКВД - ст. лейтенанта милиции - Югребного Л.Н., прокурора Свирского района - Чубарова С.П., члена костела в м. Кемелишках - Войны Г.И. и врача кемелишского медпункта - Граблюк М.И. на основании фидетельских показаний, опроса населения, личных наблюдений членов комиссии - члена Вайны и врача Граблюк, а также на основании вскрытия могилы расстрелянных 24 октября 1943 года немецкими захватчиками в м. Кемелишках советских мирных граждан, составили настоящий акт в нижеследующем:

В октябре и-де 1941 года после оккупации Свирского района немецкими захватчиками в м. Кемелишках было организовано т.н. гетто в котором были заключены мирные советские граждане еврейской национальности в том числе женщины, старики и дети, ранее проживавшие в м. Кемелишки, Подбордье и др.

В организации гетто принимали активное участие немецкие ставники и пособники:

1. Комендант немецкой полиции м. Кемелишки - Лазута Иван.
2. Вуйт Кемелишской волости - Леговец Болеслав Викентьевич
3. Секретарь кемелишской области - Луцковский.

Для лиц заключенных в гетто был создан невыносимый режим, в частности: было запрещено воспитание новорожденных детей и последние родившиеся в гетто бесследно исчезали. Гетто просуществовало до 24 октября 1943 года.

24 октября 1943 года в м. Кемелишки приехала из города Вильно т.н. "летучая бригада" укомплектованная из немецких солдат и СС состоявших на службе в немецкой армии - литовцев, под командованием 3-х немецких офицеров, в том числе гебист коменданта города Вильно Бульба.

С прибытием "летучего отряда" часть солдат была направлена для рытья могилы на расстоянии одного км. от м. Кемелишки, а часть отряда окружала гетто и произвела аресты лиц еврейской национальности находящихся вне черты гетто и ближайших населенных пунктов, в чем принимали также участие быв. в тот период комендант немецкой полиции в м. Кемелишки Раковский.

После сбора всех советских граждан еврейской национальности в гетто, перед ними выступил один немецкий офицер, который в своей речи заявил, что по приказу фюрера все евреи как неполноценная и вредная нация мешает установлению "нового порядка" в Европе должны быть уничтожены.

Построив всех людей собравшихся в колонну по 4 человека в том числе стариков, женщин и детей в общем количестве от 300 до 400 человек и под усиленным конвоем были направлены к приготовленной могиле, при чем все физически сильные мужчины были связаны.

Приведя колонну к могиле немецкие изверги раздевали до нательного белья по несколько десятков человек, приказывали им спускаться в могилу и ложиться внагиш, после чего лежащих расстреливали из автомата. На убитых ложились очередные партии и убивались. Так продолжалось в течение

2-х часов до полного истребления колонны. Ни одному человеку приведенному на расстрел не удалось спастись.

Местному населению в момент расстрела было категорически запрещено выходить из домов, а лица которые пытались наблюдать злодеяния подвергались обстрелу.

Виновниками совершенного злодеяния чрезвычайная комиссия считает,

1. Губитскоменданта гор. Вильно - Бульба, непосредственного организатора этого злодеяния.
2. Коменданта полиции м. Немелишки - Раковского помогавшего своими действиями в организации расстрела ни в чем неповинных советских граждан, и в том числе, стариков, женщин и детей.
3. Быв. старшину Немелевской волости - немецкого ставленника - Лёгавец Болеслава Викентьевича, в настоящее время арестованного органами НКВД, принимавшего участие в организации гетто.
4. Быв. коменданта немецкой полиции м. Немелишки - Лазуто ивана принимавшего участие в организации гетто.
5. Пузыревского - секретаря Немелишской волости, принимавшего участие в организации гетто.

Комиссия:

Члены комиссии:

Секретарь Молодечненской

/Иващенко/

Помнік вязням Міхалішкага гета.

Фота аўтара.

Магіла загінуўшых у Баранях

Фота аўтара

Помнік загінуўшым яўрэям Быстрыцы

Дадатак 11
Былы вязень Кемелішкага гета Шмуэль Керэн-Кроль (сядзіць трэці злева) у
час наведвання магілы сваіх родных 2010.

Фота з архіва краязнаўчага музея
дзяржаўнай ўстановы адукацыі " Кемелішская сярэдняя школа"

(Дадатак 12)

Фрагмент спіска вязняў Кемелішкага гета.

№ п/п	Фамилия	Имя	Год рожд ения	Место жительства	Судьба на основании всех доступных источников/д окументов
1	Engelcyn	Шрага	1870	Подброзье, Польша	уничтожен/а
2	Engelcyn	Лея	1901	Подброзье, Польша	уничтожен/а
3	Баварски	Нотель	1875	Подброзье, Польша	уничтожен/а
4	Баварски	Фейге	1880	Подброзье, Польша	уничтожен/а
5	Баварски	Фейге			уничтожен/а
6	Баварски	Авраам	1931	Подброзье, Польша	уничтожен/а
7	Баварски	Гирш	1933	Подброзье, Польша	уничтожен/а
8	Барин Брин	Сара	1900	Подброзье, Польша	уничтожен/а
9	Барин Брин	Хана		Подброзье, Польша	уничтожен/а
10	Бекенштайн	Макс	1890	Кемелишки, Польша	уничтожен/а
11	Бекенштайн	Яков		Кемелишки, Польша	уничтожен/а
12	Бекенштайн	Люба	1890	Кемелишки, Польша	уничтожен/а
13	Бекенштейн	Сара		Неменчин, Польша	уничтожен/а
14	Бекенштейн	Мордхей		Кемелишки, Польша	уничтожен/а
15	Бекенштейн	Шуламид	1929	Неменчин, Польша	уничтожен/а
16	Бекенштейн	Макс		Кемелишки, Польша	уничтожен/а
17	Бекенштейн	Либе		Кемелишки, Польша	уничтожен/а
18	Бекенштейн	Яков		Кемелишки, Польша	уничтожен/а
19	Бекенштейн	Макс Мордехай	1880	Кемелишки, Польша	уничтожен/а
20	Бекенштейн	Люба	1883	Кемелишки, Польша	уничтожен/а
21	Бекенштейн	Янкеле	1926	Кемелишки, Польша	уничтожен/а
22	Бекенштейн	Сара	1897	Неменчин, Польша	уничтожен/а
23	Братаниски	Исраэль	1882	Подброзье, Польша	уничтожен/а
24	Братаниски	Моше	1914	место не указано,	уничтожен/а
25	Братаниски	Фрида	1917	Подброзье, Польша	уничтожен/а
26	Брин	Хайе Сара	1907	Подброзье, Польша	уничтожен/а
27	Брин Барин	Ицхак		Подброзье, Польша	уничтожен/а
28	Бромберг	Шимон		Кемелишки, Польша	уничтожен/а

Крыніца: Цэнтральная База данных імён ахвяр Шоа (халакост)

Рэжым доступу:

https://yvng.yadvashem.org/index.html?language=ru&s_id=&s_lastName=&s_firstName=&s_place=Михалишки&s_dateOfBirth=&cluster=true –

Дата доступу 17.03.2024

(Дадатак 13)

Персональная карта знішчанага ў Міхалішках Гітле Арановіча.

YAD VASHEM
The Holocaust Martyrs' and Heroes' Remembrance Authority www.yadvashem.org
Hall of Names, P.O.B. 3477, Jerusalem 91034

יד ושם
רשות הזיכרון לשואה ולגבורה
www.yadvashem.org
ת.ד. 3477, ירושלים 91034

Page of Testimony דף עד

Pages of Testimony commemorate the Jews who perished during the Holocaust - Shoah. Please submit a separate form for each victim, in block capitals. Fields in bold are mandatory.

The Martyrs' and Heroes' Remembrance Law 5713-1953 determines in section 2 that: "The task of Yad Vashem is to gather into the homeland material regarding all those members of the Jewish people who laid down their lives, who fought and rebelled against the Nazi enemy and his collaborators, and to perpetuate their names and those of the communities, organizations and institutions which were destroyed because they were Jewish."

Victim's photo
Please write victim's name on back. Do not glue.

Victim's family name: ARANOWICZ
Victim's first name (also nickname): GITLE

Maiden name:
Previous/other family name:

Title:
Gender: Male/Female
Date of birth:
Approx. age at death:

Place of birth (town, region, country): MICHALISZKI POLAND
Citizenship:

First name of victim's father: ZALMAN
Family name of victim's father:
First name of victim's mother:
Maiden name of victim's mother:

Victim's family status: S
First name of victim's spouse:
Maiden name of victim's spouse:
No. of children:

Permanent residence (town, region, country): MICHALISZKI POLAND
Street: CHARCZERZE GASAL 140
Victim's profession:
Place of work:
Member of organization or movement:

Places and activities during the war - prison/deportation/ghetto/camp/death march/hiding/escape/resistance/combat (circle relevant option):
Residence during the war (town, region, country):
Street:

Circumstances of death: prison/deportation/ghetto/camp/death march/hiding/escape/resistance/combat or unknown - Shoah

Place of death (town, region, country):
Date of death:

I, the undersigned, hereby declare that this testimony is correct to the best of my knowledge. I understand that this Page of Testimony and all the information on it will be publicly accessible.

Submitter's first name: ESTHER
Family name: LIVINGSTONE
Previous/maiden name: Sticke Kac
Street, House no., Apt.: 4947 GLORIA AVE
City: ENCINO
State/Zip code: CA 91436
Country: USA
I am a Shoah survivor: Yes/No
My relationship to the victim (family/other):

During the war I was in a camp/ghetto/forest/the resistance/in hiding/had false papers:

Date: 5/27/08
Place: CA USA
Signature: Gmurt Kacs

"ונתתי להם בביתי ובחומותי יד ושם... אשר לא יכרת" ושעיהו נ"י ה'
"And I shall give them in My house and within My walls a memorial and a name... that shall not be cut off" Isaiah 56:5

2006/2007

Крыніца: Цэнтральная База данных імён ахвяр Шоа (халакост)

Рэжым доступу:

https://yvng.yadvashem.org/index.html?language=ru&s_id=&s_lastName=&s_firstName=&s_place=Михалишки&s_dateOfBirth=&cluster=true - Дата доступу 17.03.2024

(Дадатак 14)

Магільныя пліты на месцы знішчэння яўрэяў Кемелішкага гета.
Частка пліт запоўнена іменамі знішчаных, частка застаецца свабоднымі для
запаўнення.

Фота аўтара